

Julij 1940

Rojstna graščina sv. Eme

Sv. Ema

Slikano cerkveno okno
v Slovenjgradcu

Bogoljub

Sv. Janez Ev. in sv. Marjeta

B * O * G * O * L * J * U * B

JULIJ

XXXVIII. LETNIK

1940

Vojska in Bog

Oktober 1939 so usmrtili pet kmečkih fantov iz Otorova, ker so z občinske hiše sneli sovražnikovo zastavo. Preden so jih ustrelili, so obsojenci poklekli in pobožno molili. Eden izmed njih je zaklical s pretresljivim glasom: »Moj Bog, moj Bog, in ti to pusti!«

Strahote druge svetovne vojske s podvojenim poudarkom stavijo silno vprašanje o božji previdnosti. Stotisoči ubitih in pohabljenih, legije vdov in sirot, neskončne procesije beguncev, opustošene pokrajine, pohojne setve, razkopane ceste, razdejane železnice, podrti mostovi, porušene hiše, iztirjene zibelke, oskrunjene cerkve: in vse to po komaj petindvajsetih letih — »kdor bere, naj razume!« (Mt 24, 15.)

Tako res ni čudno, da jih je veliko, ki modrujejo s trpinom Jobom: »Gospod je zemljo izročil v roko brezbožnikom in oči njenih vladarjev zagrinja, da ne vidijo prav. Če ni tega storil on, kdo pa bi bil?« (Job 9, 24.) Nekateri pa ponavljajo kar staro pogansko besedo, ki jo je izustila tebska kraljica Iokasta v Ojdipovi igri: »V svetu vlada le slučaj, sledu previdnosti nikjer še nisem videla.«

Portugalski pregovor pravi: »Bog piše ravno s krivimi črtami.« S kakšnimi krivuljami je pisal življenje egiptovskega Jožefa! Bratje so ga sovražili in hoteč se ga za vedno znebiti, so ga vrgli v vodnjak, nato so ga za sužnja prodali v Egipt. Tu ga je Putifarjeva žena vrgla v ječo. Navidez vse zgubljeno! V resnici je pa Bog hotel pripeljati

Jožefove brate, Jakobove sinove, v Egipt, da se tu naselijo in varno razvijejo v izvoljeni narod. Ko Jožef kot najvišji dostojanstvenik egiptovskega vladarja pred svojimi brati dela računski zaključek svojega trpljenja, govori tako modro: »Ne bojte se! Vi ste sicer hudo namerjali zoper mene, Bog pa je to obrnil v dobro, da izvrši to, kar se danes vidi.« (1 Moz 50, 19, 20.)

Včasih je treba malo počakati in ne soditi tako, kakor je bila podoba na dan trpljenja, ampak tako, kakor se vidi danes.

Plemenitaš Ignacij iz Lojole, navdušen vojak, stakne v vojski hudo rano, da bo odslej šepal in bo prisiljen pustiti viteško kariero. Na prvi pogled strašna nesreča, pravcata katastrofa! V resnici so pa to le krive črte, s katerimi mu Bog piše ravno pot. Bolni vitez bere življenje svetnikov, se spreobrne, ustanovi nov cerkveni red, ki je bil takrat nujno potreben, reši stotisoče duš, sam pa postane velik svetnik.

O narodnem trpljenju je dejal celo Renan: »Če vprašujete, kaj je prav za prav narod, vam odgovarjam: Narod je sad neštevilnih žrtv in vdanosti v dolgi preteklosti; zakaj skupno trpljenje ljudi veliko bolj druži kakor veselje. Za narodno zgodovino imajo veliko večji pomen žalovanja kakor zmago-slavje, kajti žalovanje nalaga dolžnosti in veleva skupni napon vseh sil.«

Žalostna je na primer usoda današnje Francije; po komaj dvajsetih letih je spet stra-

hovito opustošena. A ne smemo pozabiti, da je pretrpela v svoji zgodovini že dve stoletni vojni. Druga, ki je bila še veliko bolj krvava od prve, se je zamotala še z državljansko vojsko in je pahnila kraljestvo v strašne nesreče, ki se res dajo primerjati z razdejanjem sodobnih vojsk, vsaj po obupu prebivalcev. To je bilo v 14. in 15. stoletju. Okoli l. 1430, ko je živela Devica Orleanska, je bilo tako hudo, da so resni možje imeli vse za zgubljeno. In vendar je bilo to trpljenje najodločnejši korak k zedinjenju francoskega naroda!

Kako težavno in nevarno, trpljenja polno in včasih kar obupno je bilo štiridesetletno potovanje Izraelcev iz Egipta v Opljubljeno deželo! In vendar ko je Mozes v štiridesetem letu, prvi dan enajstega meseca, s svojim ljudstvom še enkrat v duhu prehodil to pot, so se prej krive črte zravnale v božjo očetovsko previdnost in veliki voditelj je iskreno ugotovil: »Videl si, Izrael, kako te je Gospod, tvoj Bog, nosil, kakor nosi človek svojega sinčka, po vsej poti, ki ste jo prehodili, dokler niste prišli v ta kraj.« (5 Moz 1, 31.)

Z Jobom moramo Boga prositi odpuščanja, da smo mu premalo zaupali: »Kdo sme previdnost temniti, če jasnosti manjka? Tako govorim, ko ne razumem tega, kar mi je prečudovito, da bi mogel zapopasti.« (Job 42, 3.)

Leta 429 prihrumijo v Afriko iz Španije divji rodovi. Vse naokrog moré, požigajo in pustošijo kakor pravi Vandali. Oblegajo tudi mesto Hipon, kjer je za škofa na smrt bolni sv. Avguštin. Razpalijo se strašni požari, izcimi se kuža, povrh pa pritisne še lakota; podoba je, da je napočilo jutro sodnega dne, zakaj ne samo Hipon, ampak vse rimsko cesarstvo se po enajststo letih maje v temeljih. A sveti škof le ne obupuje, zakaj dobro ve, da svet sicer ječi in se maje, a maje se v božjih rokah, ki ga krepko drže.

Mi s svojo kratko pametjo navadno sodimo, da so le srečni dogodki delo božje previdnosti. Dokler Finci zmagujejo, se veselimo in pravimo: »Božja previdnost!« Zelo smo zadovoljni, ker je Bog mislil tako kakor mi. Ko pa Finci sklenejo prisiljen mir, ali ko se poljska država razruši, si pa nobeden izmed nas ne upa reči: »Božja previdnost!« In vendar časna nesreča prav tako lahko predstavlja božjo previdnost kakor sreča. Prav tako tudi nikjer in nikakor ni rečeno, da ima vselej tisti, ki v kakšni bitki zmagá, na svoji strani pravico, še manj pa, da se je premagancu Bog izneveril in ga zapustil!

Jezus je dejal svojim učencem: »Ali se ne prodajata dva vrabca za en novčič? In ne eden izmed njih ne pade na tla brez volje vašega Očeta. Vam pa so tudi lasje na glavi vsi prešteti. Nikar se torej ne bojte« (Mt 10, 29—31)!

Ne bojte se! Česa? Ali je morda Jezus mislil: Ne bojte se; pred telesno smrtjo ste varni? Ne! Saj je pred temi besedami rekel: »Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti.«

Jezus ni telesnega življenja brezpogojno zavaroval. Lahko se zgodi, da zgubimo telesno življenje, a zgodi se le tako, da Bog za to ve in po načrtu svoje previdnosti smrt pripusti v korist naši duši, ki je nihče ne more umoriti.

A prav to je osnovna, največja resnica o božji previdnosti:

Božja previdnost, to se pravi z drugo besedo: Bog vodi vse, kar se na svetu godi, tako da to služi našemu večnemu zveličanju.

Ta nauk pa je popolnoma nasproten vsakdanjemu pojmovanju, ki Bogu narekuje človeške misli in mu vsiljuje svojo previdnost.

Zato bomo o tem pozneje kdaj še natančneje govorili. Jos. Šimenc.

Novomašniku

*Prijazno smeje čaša se živiljenja,
opoja nam varljivega ponudi,
da onemogel se v temine zgrudi,
kdor v njej iskal miru bi in rešenja.*

*Ko na razpotju stal si sredi boja,
po kelihu je seglo koprnenje:
Izpolnjena je zdaj ta želja tvoja,*

*A čaša druga — cilj je hrepenenja,
ki nudi ti opoj nebeške hrane,
in v dušah celi nam skeleče rane,
da doživimo zopet dan vstajenja.*

*V poklicu tvojem delež bo trpljenje,
a kelih mašni dal ti bo moči, pokoja;
priboril z njim si večno boš vstajenje!*

Fr. L.

Veliki mislec Pascal je rekel: »Če se hočeš prepričati o večnih resnicah, potem ne smeš kupičiti toliko dokazov, ampak premagovati moraš bolj strasti!«

Ali je prav odgovoril? Sitnica pride k županu in toži, kako njen mož čezno zabavlja. — Župan: »To mene nič ne briga.« — »Ja, pa moj mož tudi čez vas zabavlja.« — »To pa vas nič ne briga.«

Ali naglo ali počasi

Hvala Bogu, še smo zdravi, še živimo! Koliko časa še? ... Ne vemo. Kaj, če se bela žena pojavi nenadoma, nepričakovano in terja svojo žrtev brez odloga? Saj slišimo, kako neusmiljeno žanje smrtna kosa tam, kjer besni strahotna vojna! Kaj, če te zaloti, ko imaš vest obteženo s smrtnim grehom, pa te tira na prag večnosti — brez duhovnika, ki ga ne moreš poklicati, kadar je naglica, kadar smrt ne mara čakati?! Ali boš obupaval v takem položaju? ... O ne. Bog varuj! Imamo še zadnjo rešilno desko. Božja Previdnost nam je dala še en pomoček: popolno kesanje, ali kesanje iz ljubezni do Boga.

Nekoč pride iz oddaljene vasi k meni mlado dekle, pa pravi: »Gospod, naša mati je nanagloma umrla; duhovnika nismo mogli več poklicati. Silno rada bi bila še opravila sv. spoved in prejela sveto popotnico, pa ni bilo mogoče. Vsa potrta je meni razodela grehe z naročilom, naj jih vam povem.« Žalostno hčerko sem potolažil, da tega ni treba, da bi to pripovedovanje nič ne pomagalo; pač pa lahko upamo, da je mati imela globoko, popolno kesanje, kar je pokazala s tem, da se je obtožila svoji hčeri. Zato tudi smemo upati, da ji je dobrotljivi Bog odpustil.

Popolno kesanje je za grešni človeški rod izredna dobrota, ki vsakega grešnika takoj opraviči, kakor hitro ga res v srcu obudi, četudi bi imel smrtne grehe. Seveda mora imeti voljo, da se bo grehov čimpreje pri spovedi obtožil.

Popolno kesanje je tedaj za nas neprecenljive vrednosti. Če bi človek vse nedeljske nauke pozabil, če bi mu šlo iz spomina vse, kar se je kdaj učil pri krščanskem nauku, bi bilo sicer žalostno; enega pa naj nihče nikar ne pozabi: obuditi na zadnjo uro, zlasti če pride smrt nanagloma, popolno kesanje.

Kdaj je kesanje popolno? Kdaj moremo reči, da se grešnik kesa iz ljubezni do Boga?

Davidu je očitala vest, da je prelomil zakonsko zvestobo, da je bil kriv smrti Urijeve. Kaj stori? Joka in zdihuje: »Usmili se me, Gospod, po svojem neskončnem usmiljenju.« Kesanje prihaja iz ljubezni do Boga, zato čuje zagotovilo preroka: »Gospod ti je odvzel greh.« Imel je popolno kesanje.

Apostol Peter je zatajil Jezusa. Ko ga nato zadene očitajoči pogled božjega Učenika, gre vun in se bridko joka, joka iz ljubezni do Jezusa. To ljubezen je tudi pozneje spričal, ko je ob navzočnosti svojih tovarišev zatrjeval: »Gospod, ti vse veš, torej tudi veš, da te ljubim.« — Cestninar se zaveda svoje krivde. Stoječ tam v ozadju templja se udari na prsi in še oči ne upa kvišku dvigniti, marveč zakliče ves skrušen: »Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!« »Šel je opravičen na svoj dom« — pravi Kristus. Imel je popolno ljubezen do Boga, popolno kesanje. Desni razbojnik je leta in leta obteževal svojo vest s tatvinami, z ropanjem, s prelivanjem krvi. Še par minut mu je živeti.

So. oče Pij XII. na prižnici v cerkvi »S. Maria sopra Minerva« govori o sv. zaščitnikih Italije.

»Gospod, spomni se še mene, ko prideš v svoje kraljestvo.« Tako je zaklical z živo vero in ljubečim srcem, ko je spoznal, da Jezus po nedolžnem trpi, on sam pa je kazen do cela zaslužil. Drugače ni znal in mogel pokazati svoje ljubezni. Besede, ki jih je spregovoril, mu je narekovala ljubezen. Bil je rešen: »Še danes boš z menoj v raj!«

Kako torej obuditi popolno kesanje? Tako kakor David: »Misere-re, usmili se me Gospod!« Tako kakor Peter: »Gospod, ti vse veš, veš tudi, da te ljubim, zato obžalujem svoje grehe.« Tako kakor cestinar: »Bog bodi milostljiv meni ubogemu grešniku.« Tako kakor desni razbojnik: »Spomni se me, o Gospod; ne pozabi name!« — Vse to pa iz prave, popolne ljubezni. Tudi besede, ki z njimi obujaš kes pri spovedi, pomagajo do popolnega kesanja, če jih ne govori samo jezik. (Drugi del »kesanja« se glasi: »Posebno pa mi je žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden!« Obujaj s temi besedami vsak večer popolno kesanje!)

Kdaj obujajmo popolno kesanje? Najbolje — vsak večer. Vzemi v roke križec, poljubi ga in reci: »Moj Jezus, usmiljenje!« Zraven še pristavi: Naj pride smrt, kadar hoče; pripravljen sem.

Popolno kesanje je potrebno obuditi večkrat zaradi tega, da smo varni in pripravljani za primer nagle smrti. Če bi kdo čutil znake hudega krča, otrplosti, kapi, srčnih slabosti, naj urno vzdihne z vso ljubeznijo: »Moj Jezus usmiljenje!« Oče, mati, ta in oni bolnik začne nanagloma umirati. Govori mu na ušesa brž: »Moj Jezus, usmiljenje!« — nato pa še kesanje — najbolje iz molitvenika ali Katekizma.

Če udari strela, če se nameri nesreča ob požaru, povodnji, na vlak, v avtomobilu ali kjer koli, pomagaj sebi in drugim s tem, da kličesh: »Moj Jezus, usmiljenje!«

Na novem, krasnem parniku »Titaniku«, ki se je potopil l. 1912 na poti v Ameriko, je

bilo 1500 oseb obsojenih na smrt v valovih. Pretresljiva obupnost in zmešnjava! Duhovnik stoji na krovu in moli; ljudje se gnetejo okrog njega in molijo z njim kesanje. V tem primeru jim je mogel dati seveda tudi skupno odvezo brez spovedi, ker je bilo izključeno, da bi se mogli spovedati. Kolikokrat so pa nesreče na morju, ko duhovnika ni zraven. Takrat popolno kesanje!

Kako bo ob smrtni uri? Ne vemo. »Bil sem ob smrtni postelji otroka« — pripoveduje tovariš. »Naenkrat se nasmehne in de: 'Gospod katehet, o kako lepo...!' Glavica je klonila, ustnice so bile ubrane na smeh tudi v smrti. — Stal sem ob umirajočem 20 letnem dijaku. 'Prečastni, dajte mi roko, dokler ne grem. Držite me, padam!' — Molil sem v smrtnem boju nekega spreobrnjenca. Hipno odpre oči, se umika pred nekom, se trese in kliče: 'Proč, zdaj ne več' — pograbi križ in zdihne. — Klican sem bil k umirajoči mladenki. Mirno diha; kar naenkrat prebledi, se strese, seže hlastno po podobici presv. Srca Jezusovega, objame podobico s tako silo, da jo je bilo možno le s težavo iztrgati iz otrplih prstov.

V zalogi Mainzovi (Regensburg) je izšla svoj čas knjiga z naslovom »Konec imenitnih oseb.«¹ Tam je zapisana med drugim tudi tale resnica: Vsak človek živi drugače, vsak človek umrje drugače; toda, kakor človek moli, tako tudi živi; kakor človek živi, prav tako tudi umrje; kakor človek umrje, prav tako živi — navečno.

Učeni in pobožni kardinal Franzelin je rekel: »O nobeni reči naj duhovniki tolikrat in tako živo ne pridigujejo, kakor o vrednosti in potrebi popolnega kesanja.« In prav je imel; prav ima še sedaj... Umetnost vseh umetnosti je kolikor mogoče dobro umreti s popolnim kesanjem v srcu: »Moj Jezus, usmiljenje!«

A. Č.

¹ Das Ende großer Menschen.

Kapela naše ljube Gospe Zmagovite

Slovenija ima zopet nov biser v svojem nakitju; je sicer skrit, pa tako lep in dragocen, da ga bodo hodili gledat in občudovat premnogi.

Je to kapela naše ljube Gospe Zmagovite v ženski kaznilnici v Begunjah na Gorenjskem.

Prvič, ko sem gledal to vso umerjeno lepoto in dovršenost, mi je skoro dih zastal od ganotja, kaj zmore od Boga obdarjen človek.

Drugič sem jo krstil »Dvorana Kristusa Kralja za njegove najbolj uboge ovčice«.

Naj jo opišem. Kapela je dolga 16.50 m in široka 10.50 m, višina 8 m. Te mere povedo, da je prostor sicer mogočen sam po sebi, pa ga je težko oblikovati v kapelo, kjer naj bo zbranost doma in mir in upehanemu srcu uteha. Prvotno je bila to navadna dvorana mogočnega gradu, ko pa je baronica Lazarini kupila grad za kaznilnico, je dvorana

postala kapela — dostojna sicer — toda brez vsakega svojskega lica.

L. 1900 je s svojimi pomočniki vso kapelo dostojno poslikal slikar Antonio Brollo. In sicer je v sredini nad glavnim oltarjem Dobri pastir, ki je še ohranjen, na levi sv. Janez Evangelist, na desni sv. Matej, na okenjski strani sv. Peter, ki ima za simbol ob sebi petelina, in nad kaminom sv. Marija Magdalena. Na zadnji steni sta sv. Marko in sv. Luka. Prav nasproti Dobremu pastirju pa je naslikan kralj David s harfo. Ostale freske so bile ob prenovitvi odstranjene, ker se niso dobro ohranile.¹

Ne vem, kdo se je prvi odločil za prenovitev kapele. Naj ga Bog blagoslovi. Arhitektu pa se je odprla ne prav lahka naloga, da zajame glavni oltar tako, da bo središče in srce v prostoru, ne samo za verno dušo, ampak tudi za oko.

In tako je nastala čudovita, umetno zgrajena apsida — osmerih stebrov, ki v elegantnem polkrogu obdajajo tabernakelj. Vsa zadnja stena v višini 4.50 m in dolžini 9.58 m je obložena z brušenim podpeškim marmorjem. Ima tri vdolbine — leve — stranski sta globoki po 60 cm, srednja, kjer stoji kip Device Zmagovite, pa je globoka 1 m.

Naša ljuba Gospa Zmagovita (Nikópoia, Madonna della Vittoria, Notre-Dame des Victoires)² je posebna zavetnica in priprošnica vseh onih, ki so v nevarnosti — torej tudi grešnikov. Bržkone je ta misel nagnila tedanjo prednico, da je dala delati kip Marije Zmagovite v Parizu kot posnetek pariškega. V Begunje so ga dobili pozimi 1876/77 in 18. marca 1877 je bila kapela prvič blagoslovljena. Pokojni nadškof Jeglič je bil tedaj kaznilniški

¹ Vse načrte za kapelo je napravil vseuč. prof. arh. Jože Plečnik. Kamniška dela: Vodnik nasl., pasarska dela: Brata Zmuc.

² Sv. Janez v levem kotu (od gledalca) drži napis v italijanskem jeziku s sledečim sporočilom: »V spomin — Po naročilu Nj. Vel. Frančiška Jožefa I. in po nalogu presvetle gospodične baronese Agneze Call, prednice sester usmiljenk, je bila kapela poslikana po Antonu Brollu, s pomočjo Ozvalda Biertija, dekoratorja Bellina Pija, nadalje Nardina Quajota, Brollo Hugona, brata imenovanega in Leonarda Morettija, vajenca; vsi rojeni v Gemoni — provincija del Frioli — kraljevine Italija. Za časa, ko je vladal kraljevino Nj. Veličanstvo kralj Viktor Emanuel III. — in to odgovarja resnici, kakor evangelijski sv. Janeza.

³ Že cesar Justinijan je častil Mater božjo Zmagovito, posamezni cesarji so jo jemali v boj, beneški dož Dandolo je po zavzetju Bizanca prinesel tak kip s seboj v Benetke. Zelo znana je slika Andreja Mautečna (* 1431 — † 1506) Madonna della Vittoria, ki je sedaj v Parizu — muzej Louvre. Začeli pa so na zapadu častiti Marijo Zmagovito zlasti v 17. stol. po bitki pri Lepantu. 1837 so pa v Parizu ustanovili bratovščino za spreobrnjenje grešnikov. L. 1886 so našli tam že 14.000 marmornatih zahvalnih plošč.

Šmarnični oltar v Begunjah
pri Cerknici — 1940.

(Slika Brezmadežne je delo domačega
župnika J. Turka.)

kurat. Na isti dan, 63 let kasneje, pa je sedanjemu ljubljanski vladiki dr. Rožman vso prenovljeno kapelo posvetil. Kip je sedaj v izrazu docela nov — le soha je ostala. Izdelal ga je akad. kipar Božo Pengov. Vlil je obrazu poleg plemenite resnobe globoko nežnost. Božje Dete stoji na krogli sveta in kaže z levico na zlato srce Mater. V to srce je svoj čas pokojni nadškof kot kurat vlagal listke z imeni in priporočili. Ker je papir tekem let ves preperel, so ostanke odstranili. Kip je visok 1.30 m, ves pozlačen, le obraz in roke so slonokoščene barve. Zlati kroni in svit okoli glave se prelepo odražajo na temnem, gladko brušenem ozadju iz marmorja.

Ob vzočju Device je postavljen tabernakelj. Dom njenega božjega Sina. Visok je 65 cm — umetnina zase, zares svojevrstna. Na vratcih, ki se v polkrogu lepo bočijo — v soglasju s podstavkom menze, ki je enako usločen — se vzpenja vinska trta z listi in grozdi. Jagode so iz rdečih kamenčkov. Stebriček, ki služi kot umetelni sklep obeh vratcih, je zamišljen v obliki žezla, ki z njim Kralj

ljubezni vlada iz tabernaklja. Na vsaki strani je vloženih po pet kamnov, ki krijejo v resnici vijake — na zunaj pa služijo kot simbol 10 božjim postavam, po katerih vlada Kristus Kralj. Na desnem krilu vrat pa je na strani kot oster, svetel kazalec vložen prelep ametist, ki kaže na srce kapele — sv. R. T. Nad tabernakljem stoji na svitku, ki služi kot podstavek za monstranco, drevo življenja — križ. Dve oranti pa nosita svečnike za priliko izpostavitve sv. R. T. Notranjost tabernaklja ne pozna več svile, ki se rada ovlaži, ampak je vse v motnem zlatem blesku — da je odprt tabernakelj zares kot mala zlata nebesa. Monstranca je stara, pa se dobro prilaga celoti. Ciborij je nov z značilno nožo, ki je povzeta v zavojih po palici škofa Baraga. Na levo od tabernaklja je marmorna mizica za večno luč — tudi ta svetilka je čisto nova zamisel. Prezbiterij je oddeljen od kapele z obhajilno mizo, ki je visoka 76 cm, iz enakega marmorja; nosijo pa mizo lepi stebrički v obliki vaz. Na eni strani je zaključek obhajilne mize prižnica s kamnitim podstavkom v višini obhajilne mize. Obod prižnice je iz poliranega orehovega lesa, lepo razčlenjen z okraši akantovih listov. Na desni strani pa tvori zaključek obhajilne mize prekrasen kandelaber — svečnik v obliki bogate, mrežaste vaze, katere vrh je okrašen s šopkom luči, ki žare kakor krona. Tudi vrata pri obhajilni mizi so posebnost, v celoti iz orehovine, s preprosto pa učinkovito zapornico.

Ker se v tej kapeli odigravajo najbolj tragične postaje življenjskega pota prenekaterih mladih žena in deklet, pa tudi zadnje postaje že osivelih in od življenja trudnih in bridko tepenih — je arhitekt posvetil še posebno pozornost križevemu potu. Zavzema vso steno od oltarja do vrat zdržema v plemeniti celoti. Slike so iz beuronske šole, original se nahaja v cerkvi sv. Marije v Stuttgartu.³ Med sedmo in osmo postajo stoji vazast kandela-

³ Prim. Buchberger, Lexikon zur Theol. und Kirche. VI, 263, 264.

ber z belo lučjo, ki meče milo svetlobo navpik — križev pot ostane v polsenci — kakor v življenju.

Nekaj posebnega je *lesteneč*, ki visi kot veličastna krona nad prezbiterijem. Ima 36 rdečih luči, posamezne okrasne verige združujejo štirje obroči s Kristusovim monogramom. Pogled na oltar, ko zažore vse luči, je nekaj nepopisnega. Odsev na brušenem marmorju je tako močan, da se stvori tam nova krona in prav v sredini krone počiva vse od rožne luči obdan nežni obraz Device Zmagovite in Matere usmiljene.

To je veroizpoved izrednega človeka, ki moli po svojem delu in ljubi iz svojega dela najbolj bedne in uboge na človeškem vrtu.

S tem sem se dotaknil vprašanja, ki bo nekaterim kar mimogrede ušlo: pa zakaj to krasoto in čudovito prelest postaviti v tako odmaknjeno kapelo, ki služi naposled le kaznjenkam?

Zakon in postava je trda. Luč vere vse omili, tudi ta kraj. In kapela naj bo res kraj, kjer smo vsi enaki: prosti, neprosti, gospa in dekla, usmiljenka, ki je pravkar vsa nedotaknjena položila slovesne obljube, in kaznjenka, ki jo je življenje vrglo na peščeni breg dosmrtnje ječe. Mi ljudje smo ubogi in majhni, Bog je velik in usmiljeni zadnji sodnik. Tako kapela s svojim plemenitim sijajem postane tem srcem sladek obet — božje ljubezni; zavest človeškega dostojanstva se tu povrne in poživi, lepša bodočnost postane bližja, siva vsakdanjost bolj svetla.

Tistim, ki so to misel imeli, naj bo sladka zavest, da so storili pred Bogom veliko dobro delo. Tistemu, ki je to misel izpeljal z bogatim srcem — naj sam Bog povrne. Vsem onim, ki tukaj moči in tolažbe iščejo — pa sestram in njih nesrečnim varovankam — pa vrelec nove volje za dobroto in za pokoro.⁴

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

⁴ Naj se na tem mestu lepo zahvalim g. kuratu Francu Hitiju, ki me je opozoril na posamezne značilnosti in mi dal misel, naj kapelo opišem.

V resnih časih

Vabilo na duhovne vaje se oglašajo leto za letom in trka na srca vedno glasneje, razločneje, zlasti kongreganistom in kongreganistinjam; saj po pravih spadajo duhovne vaje med skupne nabožne vaje Marijinih družb. Najbolj vplivajo tako imenovane »zaprte eksercicije«, ki jih opravimo v samotni, ločeni od sveta in zunanjih opravil.

Duhovne vaje so pač tisto dejavno, močno, milosti polno sredstvo, po katerem se

duša po očiščenju in posvečenju Bogu, kolikor le more, prepusti v službo.

Po rednih duhovnih vajah se osvežuje in poživlja kongregacijski duh: — duh vere in prave ljubezni do Jezusa po Mariji.

Danes dobivajo smisel za duhovne vaje že človeška srca izven ožjih cerkvenih organizacij. Celu v širšem, Bogu dostikrat tako odtujenem svetu, se razumevanje za duhovne vaje poživlja. Človek pač vedno bolj uvideva,

kako mrko in težko postaja življenje, kako se odtuja človek človeku, narod narodu, kjer odrivajo Boga.

V vsej borbnosti in sebičnosti, samogoltnosti in sovraštvu — pa se poraja v duši domotožje po lepšem, boljšem svetu, po notranjem in zunanjem miru, po miru božjem.

Kot dobra in varna pot, kot bližnjica v ta lepši in boljši duhovni svet, v časni raj nazaj, so duhovne vaje.

Duhovne vaje povzročijo v človeku čudovito obnovo; po duhovnih vajah se vrača prenovljena duša k Bogu nazaj. Če pa z Bogom ni bila razdvojena, se še bolj ogreje za Boga, odtrga pa od stvari, ki dušo še vedno preveč vežejo, oklepajo, jo Bogu odtegujejo.

Vsaka duša potrebuje zdaj pa zdaj natančnejšega čiščenja; napraviti mora določen načrt za duhovno življenje in se po njem ravnanati.

V duhovnih vajah napravimo mejnik na življenjski poti, pogledamo bolj globoko vase, se zamislimo v Boga v tihi samoti, presodimo navzkrižja z božjo voljo v sebi, obenem pa si izprosimo milosti, da se od navzkrižij z voljo božjo odtrgamo, da se očistimo vsega, kar Bogu ni všeč.

Duhovne vaje, ki jih opravljamo v kongregacijah v postu kot pripravo na velikonočne praznike, še niso povsem prave duhovne vaje. — To je marveč le duhovna obnova, na kar tudi gg. voditelji v začetku takih duhovnih vaj opozarjajo.

Osebnostno sodelovanje vsakega posebej pri duhovni obnovi ne more biti tako popolno in globoko, kakor je pri pravih duhovnih vajah; kajti zbranost pri duhovni obnovi je mogoča le v toliko, v kolikor je združljiva z vplivi vsakdanjega življenjskega kroga, s skrbmi in delom, ki ne odstopi docela.

V pravih duhovnih vajah pa se svetu in svojemu vsakdanjemu življenjskemu krogu odmaknemo v samoto. V premišljevanju in molitvi prebijemo z Bogom čas duhovnih vaj, da dosežemo milost, očiščenje in resno voljo za nadaljnje urejeno življenje.

Take duhovne vaje vabijo prav nas, ki hočemo živeti z Marijo. V domu duhovnih vaj pri jezuitih v Ljubljani se zbirajo k zaprtim duhovnim vajam možje in fantje. Za žene in matere v meščanski družini, za gospodične in dekleta se pa duhovne vaje prirejajo v domu Device Mogočne (Lichtenturnov zavod v Ljubljani) že več let. Za žene bodo duhovne vaje v drugi polovici avgusta, ker pravijo, da se takrat še najaglje odtrgajo.

Skušnjo imamo, da je »duh sicer voljan«, a da — žal — več takih, ki se odločijo, potem vendarle ni. Nekatere žene iz meščanskih krogov so morda zadržane, nekaterih se pa oprijemlje nepotreben strah. Toda znebimo se odločno in pogumno vseh takih izgovorov in pustimo ob strani nemožato plašljivost, ki se po opravljenih vajah premeni v prej neznano srečo in zadovoljstvo.

Zavedajmo se: Bog vabi in kdor koli more, naj se oprime sreče, ki se še pravčasno ponuja. Milica Grafenauerjeva.

Na Križu in v kelihu

Za sopraznik sv. R. krvi, 1. jul.

*Žarela si v ranah
in vrela na dan,
da les je bil križa
od tebe opran.*

*Ko zadnjo je kapljo
prelilo srce.
očistila vse si
obličje zemljé.*

*Zdaj v kelihu zlatem
nevidna žariš,
v nebesa pred prestol
Očetov kipiš.*

*In milostno Oče
sprejema tvoj dar,
dobrotno ozira
na grešno se stvar.*

*Saj srd potolažen
njegov je že bil,
ko križ je in goro
tvoj tok rudečil.*

*A madeže greha
izmivaš še zdaj,
da morejo duše
očiščene v raj.*

Franjo Neubauer.

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

Večerni razgovori

Osebe: Iste kot pri zadnjem našem večeru, in te so: lekarnar, zdravnik, njegova žena Hilda, oče Matevž, župnik.

Gospa Hilda: Zakaj ste pa danes tako pobiti in žalostni, gospod lekarnar. Saj vas kar ni spoznati. Pa menda ni kaj hudega?

Lekarnar: Ne vem, kako bi odgovoril. Če se človek enkrat zatopi zares v verske resnice, ga na vsakem ovinku nekaj preseneti. Zadnjič sem s ponosom povedal in priznal, da berem Katekizem in dan za dnem po malem študiram. Danes mi je pa skoro žal.

Zdravnik (malo hudomušno): Pa zakaj, dragi prijatelj? Meni se zdi, da recepti ne gredo tako težko skupaj kot pa resnice. Zlasti če je za resnicami še poslednji obračun. Ti izdaš zdravilo, če pomaga ali ne — to ni tvoja stvar. Pri resnicah je to drugače — vsaka ima za seboj celo armado drugih resnic, ki se nenehno zanjo bore.

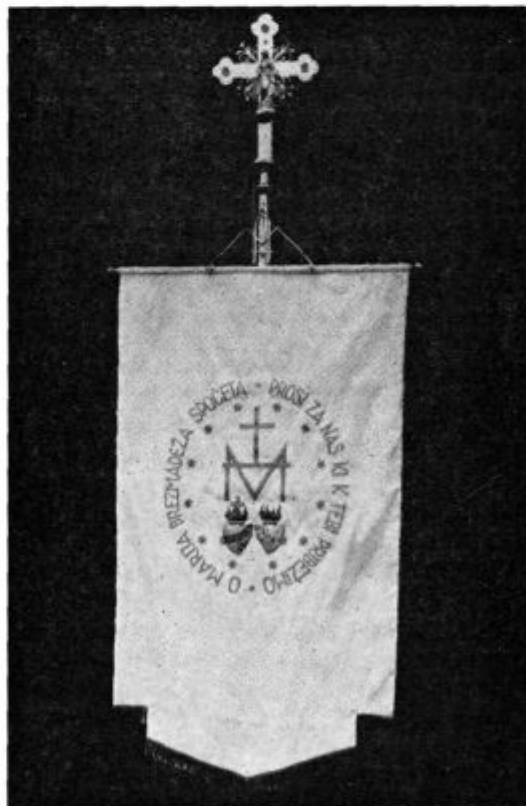
Lekarnar: Kar duhoviti ste danes, gospod kolega. Samo ta primera šepa, ne gleda na to, da zdravniki izdajate recepte, mi pa po njih le pokorno izdelujemo zdravila.

Hilda: No, sedaj pa imaš iz groša drobiž.

Zdravnik: Nič hudega; samo je več vrst zdravil, nekatera so od sile »nedolžna«, pa ne po krivdi recepta. A?

Lekarnar: Pustimo to, rajši mi odgovorite, kaj vi razumete pod pojmom: pravičnost. Te dni sem bral o sedmem členu naše veroizpovedi. »Od ondod bo prišel soditi žive in mrtve.« Pa me ta misel neprestano nadleguje.

Zdravnik: Kar miren bodi; druge bi tudi, pa še veliko bolj, če bi zares na to mislili. Da vam pa malo gorško postaja, je pa čisto v redu.

Prapor Marijine družbe na Lipoglavu.

Matevž: Danes, vi gospod zdravnik, nalašč nápak umejete našega lekarnarja. Meni se zdi, da ne ve prav, kako — to se reče po moje, na kaj bo Bog opiral svojo sodbo.

Lekarnar: Seveda sem tudi na to mislil, vendar teža mojega vprašanja ni v tem.

Župnik: Mar ne, da vas muči želja, da bi radi jasno pojmlili — v čem je božja pravičnost? Sem vas prav razumel?

Lekarnar: Zdi se mi, da prav. Samo človeku kar zmanjkuje izrazov za te globoke stvari.

Matevž: Jaz sem že večkrat rekel, da je lahko prereči marsikatero pridigo; če bi pa enega izmed nas postavil tja, bi že občutil, kako težavna stvar je — jasna in dobra pridiga.

Župnik: Zato se pa tudi duhovnik šest let pripravlja — in potem še celo življenje, da je vsaj malo kos neštevilnim neprijetnostim, ki jih čas prinaša.

Lekarnar: Lotimo se pojma — pravičnost. To je strašno širok pojem, naravnost brezbrežen.

Župnik: Tako hudo ni. Le jasno glejmo. Predvsem je pravičnost kardinalna čednost (Sap 8, 7), ki dela voljo trajno voljno in pripravljeno, da daje vsakemu svoje ali mu vsaj njegovo pusti.¹

Hilda: To je zelo lepo rečeno, samo jasnosti jaz v tem stavku ne vidim.

Zdravnik: Kako le? Temeljni stavki so le osnove, na njih se zida. Oprosti, punčka, ampak vsega se je treba šele naučiti, tudi doslednjega mišljenja.

Župnik: Ne tako, gospod doktor, boljša je jasna misel, ki jo vsakdo doume, kot pa težka in globoka, ki pa ji nihče ne vidi do dna. Zato je treba gotove strpljivosti pri razlagi. In če se ne motim, smo take profesorje najbolj ljubili.

Hilda: Me že — kako je pa z moškimi, pa ne vem — Bog jih razumi!

Župnik: Da pridemo do cilja! Vsak posameznik ima v človeški družbi dolžnosti do občestva (skupnosti); drugič: skupnost ima dolžnosti do posameznika in tretjič vsak posameznik ima dolžnosti do svojega bližnjega. To je, v kratkem povedano, pravičnost v ožjem smislu besede. Imamo pa še pravičnost v splošnem pomenu,² ki obsega dolžnosti pravičnosti tako od strani oblasti, kakor tudi od strani podložnih — da zamore posameznik v državi doseči svoje izobrazbi in nadarjenosti odgovarjajoče cilje in enako, da država lahko

svoje naloge vrši. Prav zato imamo postave, zakonik, ki je na obe strani obvezen.

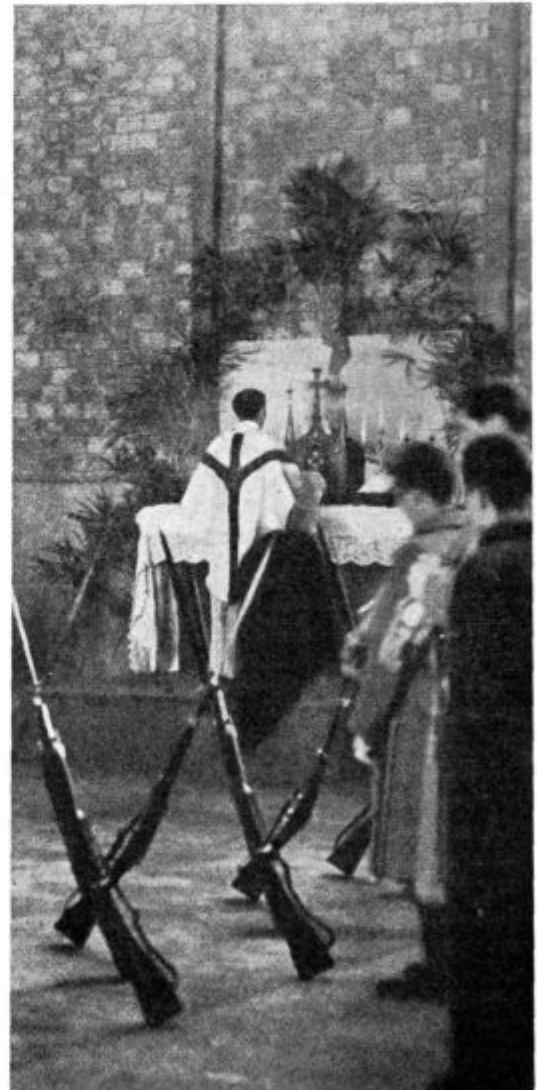
Lekarnar: Prebito revna je taka človeška pravičnost. Tisoč vrat pozna, pa smukne venkaj. Potem jo pa lóvi!

Zdravnik: Kjer so ljudje, je povsod tudi človeška slabost.

Matevž: Sicer je to močno resnično, samo slaba tolažba je v tem za onega, ki hrepeni po pravičnosti, katera je tudi človeško dosegljiva.

Župnik: V novejši dobi se je prav spricho težkih stisk našega časa izoblikoval še pojem socialne ali družabne pravičnosti.³ Deloma se krije s splošno pravičnostjo — razlikuje pa se od nje, da se ozira zlasti na dolžnosti družabnega življa, ki se porajajo ob

³ Iustitia socialis — prim. okrožnico Pija XI. »Quadragesimo anno« z dne 15. maja 1931.

Sveta maša na fronti.

¹ Prim.: Thomas Aq., S. Theol. 2, 2, q. 58.

² Iustitia legalis vel generalis. Prim.: Buchberger², IV, 412.

Kaznilnica v Begunjah na Gorenjskem.

najrazličnejših razmerah in pogojih. Sloveče okrožnice papežev Leona XIII. in Pija XI. se pečajo predvsem s pravičnostjo na gospodarskem polju.⁴ Posebno močno se poudarja, da gospodarsko močnejši nima pravice izkoriščati gospodarsko šibkih slojev — temveč »mora biti duša družabnega reda socialna ljubezen; javna oblast pa jo je dolžna z vso močjo varovati in uveljaviti«.

Hilda: Ampak, prosim vas, gospod lekarnar, kaj ima vse to opraviti z našo nameravano razpravo o sodbi?

Župnik: Gospa, predvsem gre za pojem pravičnosti. Ne pozabite, da mi vse božje nujno gledamo po naši človeški meri. In tako je človeška pravičnost odsev, zelo rahel, pa vendarle drobcen žarek pravičnosti božje. In kar nas tukaj boli, peče — z gotovostjo lahko računamo na zadnjo božjo pravico.

Zdravnik: Če me spomin ne vara, smo svojčas poznali še nekaj zvrsti pravice.

Župnik: Seveda — vi mislite bržkone — delilno pravičnost in izravnajočo pravičnost,⁵ ki ureja, oziroma boljše rečeno — bi

morala urejati pravilno odmero davščin, dajatev vseh vrst in zraven tudi možnost prenašanja teh dolžnosti in obveznosti.

Lekarnar: Pa je ta gotovost plačila in kazni odnosno sodbe skupna last človeštva, mislim vsesplošno, ali je to gotovost šele krščanstvo izneslo in jo uveljavilo?

Župnik: Brez dvoma. Tu imamo egipčanske dokumente, ki segajo nazaj najmanj 5000 let pred Kristusom. Ohranjeni so zapiski⁶ tako imenovane »mrtvaške knjige« z molitvami za umrlega, za milostno sodbo itd.

Zdravnik: Toda naša vera ima o tem čisto določene pojme, ne samo splošen pojem o nekem plačilu ali kazni onstran tuzemskega življenja. Prav v tem je zame tolažba in gotovost.

Hilda: Ali si tako gotov samega sebe? Mene pa zmeraj skrbi.

Matevž: Gotov, gospa, nihče ni. Saj se še sv. Pavel boji in trepeta, da v tem ko druge uči, sam ne bi bil zavržen. Gospod doktor le tako reče v svojem zaupanju, ki mora biti vsakemu resnemu kristjanu topla luč, ki sveti v največjo temo.

Župnik: Prav ste povedali. Toda s tem vprašanje še nikakor ni dognano. Božja sodba je udejstvovanje povračujoče in kaznujoče božje pravičnosti. Zato tudi izpovedujemo v šestih temeljnih resnicah, da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

Zdravnik: V zadnjem času me zelo muči vprašanje prav spričo vojnih grozot, ali Bog kaznuje le posamezne ali tudi narod kot celoto, ker je soudeležen pri krivdi posameznih.

Župnik: Brez dvoma tudi celoto, narode in države, ker previdnost božja posameznim narodom naklanja vprav izredne milosti ali pa jih docela odtegne. Tako se utegne ves narod na poti zemeljskega življenja zaslepiti in drvi v pogubo.

Lekarnar: In kako je potem s posebno sodbo. Zakaj jaz razumem besede veroizpovedi »Od ondod bo prišel soditi« predvsem z ozirom na poslednjo sodbo.

Župnik: Čisto v redu. Katoliška dogmatika seveda loči posebno sodbo od poslednje. Eno in drugo je verska resnica. Imamo tudi dokaze za to, in sicer posredne in neposredne. Najbolj važni sta mesti pri sv. Luku 16, 22, ko Jezus govori o bogatinu in ubogem Lazarju, in še 23, 43, ko se desni razbojnik skesa. Neposredno pa je nauk o posebni sodbi zelo jasno naznačen pri sv. Pavlu

⁶ Prim.: Dr. Engelbert Krebs, Was kein Auge gesehen (² 1919), in Jos. Zahn, Das Jenseits (² 1920), E. Naville, Papyrus funéraires I/II. Paris 1912—14. (Obsega 5—6 dinastijo Egipčanov.)

⁴ Prim.: Dr. P. Angelik Tominec, Osnovna načela krščanskega socializma.

⁵ Iustitia distributiva et vindicativa.

(v pismih do Hebrejcev 9, 27 in v drugem pismu do Korinčanov 5, 10).

Hilda: Pa ima Cerkev tudi kak nauk o načinu in kraju te posebne sodbe?

Župnik: Da bi bila o tem kaka verska resnica — ne; vsekakor pa se moramo varovati preveč človeških predstav. Tudi glede kraja ali načina posebne sodbe imamo le mnenja posameznih odličnih bogoslovnih pisateljev, ne pa določenega nauka.⁷

Zdravnik: Glede poslednje sodbe je več jasnosti in določenega?

Župnik: Stara zaveza na najmanj trinajstih mestih dovolj jasno govori o splošni poslednji sodbi. V novi zavezi govori Jezus sam do 25 krat o sodbi in plačilu ter kazni. Enako apostoli Peter, Juda Tadej, Janez in Pavel. Tudi sporočilo je tukaj neprekinjeno. Pa tudi človeški razum kot tak najde upravičenost in smotrnost splošne sodbe. Zakaj tedaj bodo tudi posledice zlih dejanj in grehov očite, prav tako pa tudi bogata žetev dobrih del.

⁷ Umerjeno in lepo piše o tem sv. kardinal Bellarmin: »Ni mogoče z gotovostjo določiti, ali duše privedejo pred sodnika, ali če so kar na kraju smrti sojene. Prav tako ne, ali so sojene neposredno od Kristusa, ki v človeški obliki sodbo izreče, ali pa samo po božji moči, ki je povsod navzoča« (De purg. l. 2. c. 4, t 2.) pri Buchberger, IV, 423.

Matevž: Rad bi pripomnil, da se bo Jezus Kristus tedaj tudi prikazal v vsem veličastvu in slavi, da zadosti ponižanim in razžaljenim, ki so mu bili zvesti kljub navidezni sramoti križa, in da osramoti tiste, ki so se mu rožali in ga tajili.

Župnik: Dobro je o tem razmišljati; marsikaj nezaslišanega, razne krivice in zlo, ki vpije do neba po maščevanju, dobi svojo luč in osvetljenje. Lažje je čakati spricho te zavesti in strašne gotovosti povračila.

Lekarnar: Pa je tudi za najbolj pravičnega razlog za strah in skrb. Pomislite, vse pride pred sodbo: misli, besede, dejanja in opuščanje dobrega. Kaj vse človek leto in dan stori, kaj šele vse dolgo življenje.

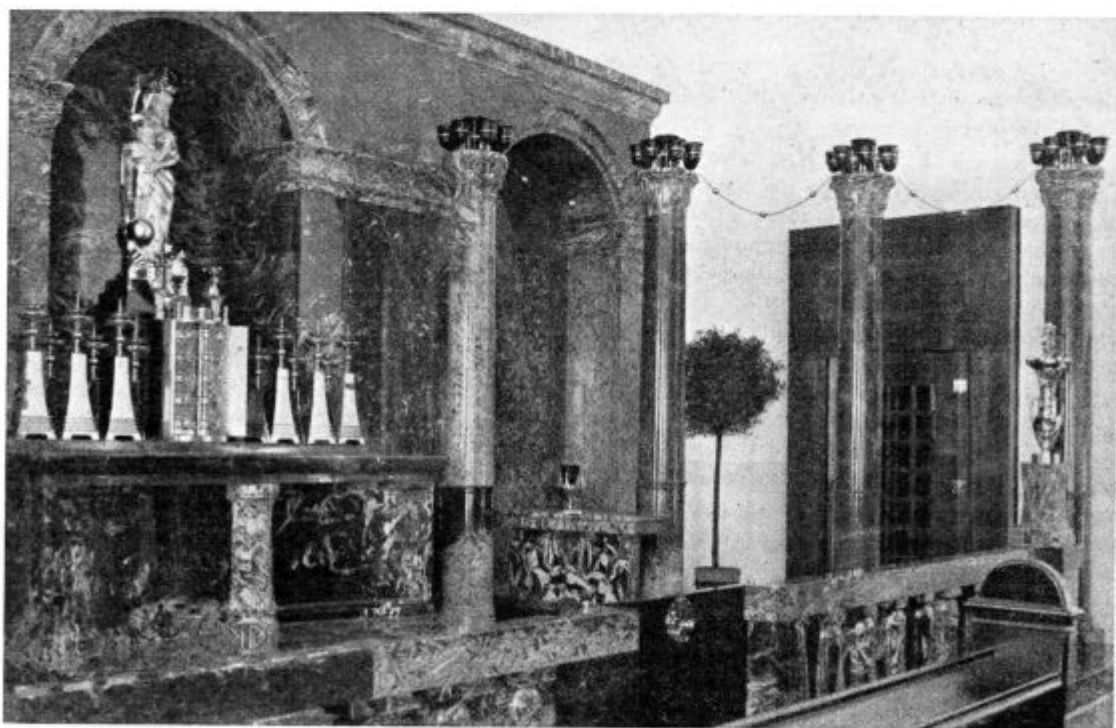
Župnik: To je resnica, da prinaša tako razmišljanje skrb — samo ta skrb naj ne bo obupna, temveč zdravilna.

Matevž: Zato so nas pa starši učili moliti: »Pa še za srečno zadnjo uro in milostno sodbo božjo«. Kar pomnim, tega še nisem noben večer pozabil.

Lekarnar: Blagor vam, dobro vzgojo ste imeli.

Matevž: Za to pa res — hvala Bogu. Nič ni boljšega, kot so dobri, verni starši.

(Dalje prihodnjic.)

Desna stran oltarja v kaznilniški kapeli.

KA in MD

6. Pod vodstvom duhovnikovim.

»To, kar predlagam pri seji, mora biti sprejeto, če ne, po istopim iz KA.«

Takele in podobne grožnje se utegnejo slišati tudi v vrstah KA. Marsikdo, ki je prišel v KA do kakšnega vplivnejšega in vodilnejšega mesta, že misli, da se mora ves svet ali pa vsaj vsa župnija ravnati po njegovi besedi. Tudi v deklških krogih se dobe osebe, katere so — na žalost — že okusile nekoliko tega duha, ki pa ni Duh božji, ampak duh napačnega ponosa, če ne že ošabnost, in ga je treba povsod iztrebiti, če hočemo, da bo KA žela uspehe in rodila koristne sadove.

Da si bomo dovolj na jasnem, kaj je Katoliška akcija, povemo še enkrat točno označbo: KA je sodelovanje organiziranih vernikov pri hierarhičnem apostolatu Cerkve pod vodstvom cerkvenega načelstva z namenom, da se vse zasebno, družinsko in socialno življenje osvaja za Kristusa Kralja. — Verniki z besedo in dejanjem pomagajo cerkvenemu načelstvu pri njegovi nalogi, v kolikor so po božji in cerkveni uredbi zmožni pri tem sodelovati, in sicer v organizaciji, ki je od cerkvene oblasti priznana kot organizacija Katoliške akcije.

Duhovnik vrši v KA takele naloge: 1. Je zastopnik cerkvenega načelstva. 2. Čuva, da njegova edinica KA ne zaide s prave smeri. 3. Skrbi, da se zvesto spolnjujejo navodila cerkvenega načelstva. 4. Oblikuje duše članov KA po krščanskih vzorih, zlasti duše tistih članov, ki bodo voditelji.

Če imamo to pred očmi, je razumljivo ravnanje in razlaganje voditelja M.D.

Potoglavova je namreč začenjala nekam pokonci nositi glavo in oznanjevati, kako jo je voditelj tistega dne razžalil in osramotil, ker ni potegnil naravnost z njo, ko je dejala, da Katekizem ni za nas, češ da nismo več šolske in smo že brez njega zadosti modre in učene.

Pri prvem mesečnem sestanku po imenovanem razgovoru je bila na dnevnem redu misel, da se mora KA edino le pod vodstvom duhovniškim uspešno razvijati.

»Še apostoli so potrebovali vodstva, dobrega in premišljenega vodstva, če so hoteli pravilno izvrševati veliko Kristusovo naro-

čilo, naj gredo po vsem svetu in naj uče vse narode. Velik je bil ta poklic. Ko ga je naš Gospod pokazal apostolom v znani podobi obilnega ribjega lova, je ob tisti priliki ušla samemu prvaku apostolov nepremišljena beseda, češ Gospod beži od mene, ker sem grešen človek! Kako naj siromak Peter z nekaterimi ribiči brez Kristusovega modrega vodstva prevzame krmilo vesoljne svete Cerkve! Zapomnite si, da ves evangelij, čeprav so ga napisali in svetu ohranili apostoli in evangelisti, ni človeško delo in ne človeška modrost, pač pa je v njegovih besedah ohranjena globoka in neskočna modrost Kristusova.«

»Naj pa nam duhovniki, ki hočejo voditi, dajo vedno in vselej tudi dober zgled!« se je pritaknila vprašanja o vodstvu zopet neizogibna Potoglavova.

»Vidiš, Neža, tvoja beseda se pa skoro tako sliši, kakor znani klic tega sveta, ki se ponavlja v vseh mogočih jezikih in v vseh mogočih inačicah, češ saj mi katoliško Cerkev ljubimo, jo spoštujemo in jo močno, močno cenimo, samo zoper slabe voditelje, zoper slabe duhovnike se borimo. Kje pa je meja med slabim in dobrim duhovnikom? Ali se je svet boril njega dni zoper Juda Iškarijota, ali se ni dvigal zoper Petra in Pavla? Ali je svet s kamenjem pobijal kakšnega krivoverca Arija, Nestorija, Macedonija in kakor se vsi ti po vrsti imenujejo? Pač pa vemo, da je svet preganjal nekega Janeza Zlatoustega, nekega Ignacija in še sto drugih! Tako je bilo včasih. In danes? Kdo je slab duhovnik? Enkrat ni mogel ustreči, ker ni smel, saj je tudi on pod postavo, in svet ga obsoja in meče kamenje nanj. Kdo je slab redovnik? Ali tisti, ki se redno drži redovnih pravil in mu je sveta redovna pokorščina? Le pustimo Cerkvi, naj se sama otresa slabih duhovnikov in redovnikov: bolje bo to opravila, kakor vsi njeni nasprotniki z armado svojega časopisja vred. Mi pa kot dobri člani KA ne sodimo, da ne bomo sami sojeni, ne pogubljam, da ne bomo sami pogubljeni, ampak pod vodstvom svojih duhovnikov poprimimo krepko za delo vršiteljev v KA in poznejši rodovi nam bodo kdaj peli hvalo in slavo in bodo govorili o zlatih časih KA na zemlji.

J. Langerholz.

MISLI OB »DEKLIŠKIH DNEVIH«.

V koledarju dekliškega življenja za l. 1940 je zapisan in je zaznamovan kot Marijin praznik — dekliški dan na Betnavi.

Dekliški dan — Marijin praznik? Povsem priprosto! Če hočem biti res dekle — ob slovesnih dneh nas imenujejo cvet naroda! — moram biti Marijina. Marijina po milosti, pa tudi po svojem vsakdanjem življenju.

Kako všeč ti je odkrit in svetel pogled dekleta! Odločen, pa obenem miren nastop! Pripravljenost za vsako pomoč in žrtev. Čudovita vztrajnost v tolikokrat navidez malenkostnem domačem delu. Vestnost in delavnost v poklicu in v organizaciji! Neprisiljen radosten smeh, vesela pesem in pogum tudi ob temnih urah. In morda ti je posebej všeč njen smisel za občestvo — ljubezen do domovine — ljubezen do otrok — zaupanje v Boga...

Ne vidiš v vsem tem Marije? Marije — ki ji je v Gospoda usmerjeno življenje? Včasih težko odkriješ to podobo v dekletu, še najtežje jo najdeš v sebi.

Molitev, daritev in pesem in slavnostna beseda govornikov in govornic, pa odrski nastopi in povrh še rajanje in igre »Dekliških dni« — bodo zopet jasno osvetlili, kar so morda razmere časa v nas skušale zabrisati.

Dekliške dneve bomo letos obhajale v znamenju dela za pravični mir. In da bomo svojo dolžnost gotovo spolnile, bomo položile v Marijine roke obljubo pripravljenosti.

Ob teh praznikih v nas ni strahu! V svojih rokah imamo bodočnost svojega naroda. Kar bi morda sovražnik skušal uničiti — bomo me v srcih čuvala kakor levinje in vse ob pravem času izročile bodočemu rodu.

Povsod Boga po Mariji!

Sk. vodstvo KA za dekleta, Betnava-Maribor.

Spored za III. Dekliški dan na Betnavi.

Sobota, praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija ob 19-ih uvodna Marijanska prireditev, nato procesija z Najsvejšim in večernice.

Nedelja, 30. junija: ob šestih sv. maša, skupno sv. obhajilo, pridiga. Opravi prevz. g. knezoškof dr. I. Tomažič; ob 9-ih versko zborovanje: Pozdravi. Govor g. Oberžana: »Mir, sad pravičnosti in ljubezni«, »Dekle v delu za pravičen mir« — gdč. Kristina Pipan, govor č. g. Žlicarja: »Geslo: Bogu in domu«, ob 13-ih razvedrilo; ob 14.30 akademija: simbolične vaje: »Vera, upanje, ljubezen«, »Oče naš«, »Kruhek spi«, »Mati Slovenija«, »Regina pacis«. — Zborna posvetitev Mariji dekliške mladine lav. škofije. Sklepne večernice. — Razhod približno ob 15.30.

Vsa prireditev se bo vršila v betnavskem parku, v primeru neugodnega vremena pa v gradu.

Povsod Boga po Mariji!

Marija Zmagovita v kazn. kapeli. (Begunje.)

Skupnost užiga. Ljubljana se je na svetovni Marijanski dan (19. maja) s svojimi družbami vzorno pridružila proslavi nebeške Matere v veliki armadi, ki se venomer ravna po dnevnem geslu: **P o M a r i j i k J e z u s u !**

Kolikokrat se mora v sedanjih dneh rešen človek zgroziti in razžalostiti, ko vidi korak za korakom pokvarjenost vsake vrste že med mladim rodом. Zato nas pa tem bolj prevzame čustvo notranjega zadovoljstva in iskrenega veselja, ko opažamo čim dalje številnejše čete naše mladine, ki se zbira v Marijanskih družbah, zlasti kadar se strnejo njih zbori k skupni manifestaciji in prisegi zvestobe, ki jo obnavljajo Mariji ob izrednih priložnostih, kakor na primer v nedeljo, dne 19. majnika. Sodimo, da ga ni človeka, ki bi ne bil prijetno iznenaden, če je priča veličastne skupščine, kakršna je bila omenjenega dne v ljubljanski stolnici, ko so napolnili božji hram dijaki srednjih šol z akademiki vred z Marijinim znakom na prsih. Pazljivo so poslu-

šali vzneseni govor prelata in gen. vikarja Ign. Na d r a h a, nato pa prepevali kakor iz enega grla Marijansko himno, to krasno, veličastno skladbo, in druge mašne in Marijine speve. Po mašnikovem obhajilu so se pa zvrstili k mizi Gospodovi, kar je zopet napravilo globok vtis.

Podobno svečanost so imele kongreganistke ljubljanskih šol, ki tekmujejo v češčenju Marijinem in v skrbi za svoje posvečenje. Zbrale so se v prostorni cerkvi sv. Jožefa. Svečanostni govor in vodstvo Marijanske pobožnosti je imel za dekliško dijaško mladino vseučiliški profesor, č. kanonik Andrej S n o j.

Posebno veličastna je bila tudi popoldanska skupna pobožnost vseh ostalih Marijinih družb, ki so bile povabljene tudi v sveetišče k sv. Jožefu. Prežet srčne ganjenosti ob tako ogromni množici Marijinih družabnikov in družabnic je nastopil kot slavnostni govornik p. F l. R a m š a k, dr. J., ki je s svojimi navduševalnimi besedami ganil srca navzočih in jih utrdil v ljubezni do nebeške Matere, kateri so se priporočili in izročili v varstvo sebe in svojo domovino.

Prošnje za mir in za vse od osrednjega vodstva v Rimu priporočene namene naj dobrotljivi Bog po posredovanju Kraljice miru v polni meri usliši.

Popoldansko svečanost je zaključilo predavanje prof. J. M l a k a r j a v frančiškanski dvorani. Govoril je o zgodovini Marijanskih družb z razjasnjevanjem filmskih slik.

»Pod Tvoje varstvo...« (Lipoglav, 30. maja 1940.) Naša Marijina družba zbira že osem in trideset let dekliško mladino pod zastavo nebeške Gospe. Koliko se je v tem času doseglo in storilo, ve samo ljubi Bog. Saj imamo v svoji sredi nekaj odličnih prvih semen, ki so ves čas stale kakor luči na svetilniku s svojim zgledom in s svojo vnemo za slavo Marijino. In koliko mladih življenj je bilo v tem času zajetih, da so se srečno ognile nevarnostim in ostale krščansko krepkoste.

O binkoštnih praznikih nam je naša nebeška Mati naklonila presrečen drobec raja. V tridnevnih duhovnih vajah smo se znova okrepile pri viru vseh dobrot in ogrele pri večni Ljubezni. Ni pa posijal žarek radosti samo v naš vrtiček, ampak je bil to praznik za vso župnijo. Te duhovne vaje so bile res zaželeno, saj se jih je poleg deklet udeleževalo skoraj vse, staro in mlado. Lepa skupnost se je pokazala tudi v ljudskem petju vse tri dni.

Maj je letos potrkal na srca še bolj pripravljena in omehčana kakor prejšnja leta. Majniški zvonovi so vabeče zapeli in bele cerkvice so postale dehteči vrtovi. Prihajali

smo pred Marijin oltar v teh bridkih dneh še s posebnim zaupanjem. Le tu smo varni.

Če se vprašujemo, zakaj je danes tako čudno okrog nas, moramo odgovoriti: zato, ker hočemo udobnosti brez goreče molitve in brez potrebne odpovedi. O Marija, ti veš, kako smo slabi. V teh dneh smo se ponovno z zaupanjem zatekli k tebi, ki si posredovalka vseh milosti in naša nebeška Mati.

Naša prošnja »Pod tvoje varstvo pribеžimo,« velja v teh razburkanih dneh v dvojni meri. Tako nam je zatrjeval tudi voditelj duhovnih vaj, p. Benvenut. Njegovi osvajajoči govori naj nam ostanejo kot vodilo za nadaljnjo življenjsko pot. V njih nam je točno začrtal ravno, a ne najlažjo pot. Po sklepnem govoru, pri katerem se je orosilo marsikatero oko, je g. pater blagoslovil krasno novo bandero, ki smo nanj upravičeno ponosne.

To je in naj ostane viden znak ljubezni do nebeške Matere, kateri smo vdane brez pridržka. Naj nam ta prelepi prapor kliče v spomin zavest in srečo, da smo otroci Brezmadežne. Ta ponos kažimo vsekdar tudi pred svetom!

Boštanj ob Savi. Tudi pri nas imamo precej številno družbo za dekleta in žene, ki skušata poglobljati češčenje Matere božje v naši župniji.

Prihodnje leto — če Bog da — bomo obhajali 40 letnico, kar je bila ustanovljena Marijina družba za fante in dekleta. Fantovska družba je sicer pozneje zaspala, a trdno upamo, da se ob omenjenem jubileju zopet prebudi iz dolgega spanja k novemu življenju. Dekliška Marijina družba je pa vedno lepo cvetela in storila mnogo dobrega med dekliško mladino. Seveda bi se neprimerno več doseglo, ko bi se moglo o vseh sprejetih članicah reči, da so vzorne in da se res zavedajo svoje časti kot družbenke Marijine. Od ustanovitve do danes je bilo sprejetih okrog 600 deklet. Mnogo jih je od teh stopilo v zakon in so danes dobre matere; nekaj se jih je posvetilo redovnemu življenju, več se jih je že preselilo v družbo Marijino v nebesih; nemalo jih je, ki so v družbi od ustanovitve, oziroma iz prvih let po ustanovitvi, in so še danes lep zgled mlajšim. Seveda je med tolikim številom vedno kaj plev, ki odpadajo. Nasplošno pa lahko rečemo, da prav Marijina družba izdatno pomaga našim dekletom mladost lepo preživljati.

Ob novem letu je štela dekliška Mar. družba 116 deklet, dve sta bili zadnji čas izključeni, na novo pa je bilo sprejetih 17.

Ženska Mar. družba je bila ustanovljena pred dvema letoma in ima sedaj 137 članic.

Vemo, da Marijinih družbenk ne štejemo, ampak jih presojava po tem, koliko je v njih

pravega Marijanskega duha, kar skušamo doseči z mesečnimi shodi za dekleta in s sestanki za žene vsako kvatarno nedeljo. Vsako leto imamo duhovne vaje; letos pa smo priredili duhovne vaje pred veliko nočjo za vse farane. Prav povoljno so uspele.

Ženam in materam pokažemo z matersko proslavo, kako cenimo njih delo. Ob sv. Ani se zberemo okrog te vzorne matere, ki je vzgojila Marijo, mater Jezusovo. Dekleta imajo skupno večjo proslavo Brezmadežne 8. decembra. Ta dan počaste svojo vzornico in varihinjo čistosti s skupnim sv. obhajilom in s prireditvijo v dvorani. V navadi je tudi vsakoletni izlet, ki je združen z verskimi vajami in poštenim, družabnim razvedrilom.

Primerno smo praznovali svetovni kongregacijski dan 19. maja: Zjutraj s skupnim sv. obhajilom, popoldne pa s slovesnim shodom in sprejemom 26 kandidatkinj, nato pa z lepo akademijo v dvorani. Obe družbi sta se v častnem številu udeležili procesije Marije Pomočnice na Radni, kjer smo prosili Marijo, naj nas rešuje v teh težkih in nevarnih časih.

Slovenska Mar. družba v Zagrebu ob 15 letnici. Dobro je, da ob važnejših obletnicah polagajo družbe javne obračune tudi v časopisih, da se zbudi večje zanimanje, drugim pa nudi pobuda, ko vidijo, do kolike višine se družba z božjo pomočjo in dobro voljo lahko razvije.

Začetek naše družbe sega v l. 1922. Takrat je ustanovil salez. duhovnik g. Alojzij Kovačič »Dekliško zvezo« v ta namen, da bi sčasoma zrastle iz nje Marijina družba. To se je zgodilo že dve leti pozneje. Aprila 1924 je bila ustanovljena Mar. družba in gospod Kovačič je sprejel prve družbenke. Pod vodstvom vnetih voditeljev gg. p. Dostala in p. Prešerna dr. J. se je začelo razvijati vse lepše življenje v kongregaciji, ki je po deset-

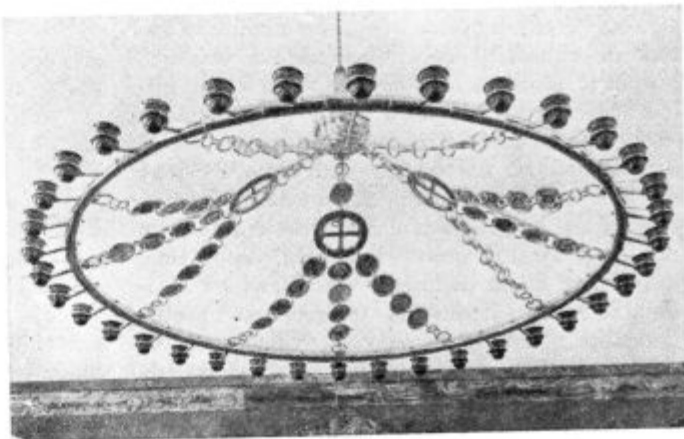
letnem prizadevanju (od l. 1929—1939) p. Kozelja dr. J. doživela nepričakovan notranji in zunanji razvoj, saj je vodil našo družbo z res posrečeno roko. Poleg navadnega programa Mar. družb (shodi, sestanki, seje, duhovne vaje, nastopi) je zbudil v družbi potreben smisel za pomoč slovenskim brezposelnim dekletom v Zagrebu. Pod njegovim spretnim varstvom je družba postala prava socialna ustanova. Osvetlimo jo malo s te strani!

Marijina družba je pred leti vzela v svoje roke društvo »Ognjišče«, ki ga zdaj popolnoma vzdržuje in vodi. »Ognjišče« je dom za brezposelna ali na službo čakajoča dekleta. »Ognjišče« vzdržujejo dekleta iz Marijine družbe, ki v ta namen dajejo večje denarne prispevke, ki pa seveda ne zadostujejo. Zato družba prireja igre, pevske koncerte, tombole, razne nabirke; obrača se zdaj pa zdaj tudi na rojake v domovini. Na žalost te prošnje ne najdejo odmeva. Tako so dekleta v tem velikem delu skoraj osamljena. Na srečo je Marijina družba precej številna (200 družbenk) in tako je mogoče z mnogimi malimi darovi vzdrževati ta slovenski domek.

Vemo, da po tej kratki razlagi vsakdo uvidi veliko, res socialno delo slovenske Marijine družbe v Zagrebu. (V preteklem letu je dobilo v »Ognjišču« nad 4000 deklet varen kotiček.) Zato prosimo dejanske pomoči tudi od drugod! Pomažite na kakršen koli način naši kongregaciji, da bo lahko še nadalje vzdrževala ta slovenski dom v Zagrebu in ga sčasoma še bolj uredila, saj bi bilo močno potrebno. Dragi rojaki! Ne prosimo vas za kako družbeno potrebo, ampak prosimo vas v skrbi za kruh in za poštenost naših brezposelnih in na službo čakajočih slovenskih deklet. V ta namen same veliko z veseljem žrtvujemo, a tudi pomoči od doma prosimo.

(Morebitne denarne prispevke kakor tudi druga vprašanja pošiljajte na »Ognjišče«, Zagreb, Solovljeva ul. 3, pritličje.)

*Lestenec v kaznilniški kapeli.
(Begunje na Gorenjskem.)*

Nesrečni edinci

Zakonci, ki jim zakon in zakonsko življenje ni sveta zadeva, s tem naslovom ne bodo zadovoljni. Saj se v svojem zablodnem ravnanju kaj radi zagovarjajo s pretvezo, da hočejo tem bolj osrečiti svojega edinca. »Hočemo, da naš 'bubi' dobi vse, kar imamo. Naj vsaj on živi brez skrbi in pomanjkanja.« Tako pravijo. Drugi zopet po svoji zmotni glavi besedičijo, da nočejo, da bi njih edinka morala deliti z drugimi še ono malo, kar imajo. Zaslepljenci! Ali ne veste, kako nestalna sreča je bogastvo, kako okrogel je denar, kako lahko pride človek obenj! In kaj ostane še potem tem razvajenim edincem? — Ali nimamo dovolj zgledov, kako so taki razvajenci še pred smrtjo svojih staršev vse napravili ter spravili sebe ter očeta in mater na beraško palico, če ne še v večjo nesrečo in sramoto. Res, nesrečni starši, nesrečni njih edinci, ki nimajo drugega ko — denar, bogastvo!

Že v knjigah stare zaveze beremo, da je za zakonce, predvsem pa za ženo ena največjih nesreč, če ni božjega blagoslova, če ni otrok v družini. Tega nekdam nismo dovolj živo umeli; danes pa bolj in bolj čutimo in zaznavamo, kako hudo je, ko razpada in propada toliko družin, ko se duševno uniči toliko mož in žená prav zato, ker nimajo otrok. Brez žrtev pač žetev sreče ne dozoreva.

Da je pa usoda zakonskih žená, ki so se na grešen način izognile božjemu blagoslovu, posebno žalostna, naravnost porazna, je samo po sebi umevno. Če se poročena žena iz gole sebičnosti odpove tej svoji nadvse svojski materinski nalogi, če sramotno dezertira, če nizkotno zataji in zaduši v sebi glas narave in vesti, potem jo more le še poseben čudež božje milosti obvarovati, da ne utone v grešni kaluži. — In vse bogastvo, vsi naslovi, vse diplome, vse odlike, pa naj bo to tudi sloves »lepe starke« — take nesrečne ženske in »milostive gospe« ne bo obvaroval najhujše sramote in ne bo izbrisal Kajnovega pečata; kajti take nesrečnice so in ostanejo: izdajalke, izdajalke svoje domovine in svojega naroda, izdajalke ženskosti in ženstva, izdajalke svoje duše. A velika, prevelika je nesreča naša, da je takih žensk veliko, vse preveč in da jih javno mnenje še ni sodilo in obsodilo.

In en otrok je v tem pogledu le prevečkrat: noben otrok. Le igrača je sebičnih, častihlepnih in ničemurnih staršev. — In tudi tam, kjer se starši v pregrešni samopašnosti omejujejo le na dva otroka, ni mnogo bolje. Kakor nam skušnja pravi, sta v pre mnogih primerih taka dva otroka le dva »edinca«, eden očetov, eden pa materin. Vzgoja pa trpi, ker vsak varuje in potuho daje svojemu »edincu«. Miru ni; otroka postajata bolj in bolj podobna svojim staršem. Nesreča pa je za ene in druge velika, velika pa tudi za narod in Cerkev, kajti greh — brez globoke, prave pokore — zamore roditi le zopet greh in končno pogubo, kazen, propad...

Zdaj lahko razumemo, zakaj dobiva staro načelo: »Pravo družinsko življenje se začenja šele s tretjim otrokom«, vedno več veljave. To načelo uvažujejo tudi moderne socialne zakonodaje, ki določajo za četrtega, petega i. dr. otroke večje in izdatnejše olajšave in podpore, kot za drugega in tretjega. To je tudi popolnoma prav in pravično. Plačevati pa morajo oni, ki otrok nimajo, posebno pa samski, kar je zopet prav in pravično. Saj je ena najvažnejših nalog države, da bremena pravično razdeli in kolikor mogoče omejuje enostransko kopičenje dobrin in ugodnosti.

Pa tudi če bi tak davek zadel koga po nedolžnem, bo to vendarle vsaj moralno zadoščenje onim, ki so voljni v popolni zvestobi do naravnih in božjih zakonov sprejeti nase breme številnega potomstva. Navadno se pa taki ne pritožujejo, čeprav morajo poleg svoje nesreče, da nimajo otrok, katerih si želijo, še plačevati.

Kaj pa z edinci? Usodno je za njih navadno že to, da morajo prenašati sami vso ljubezen (na žalost »opičjo« ljubezen) svojih staršev. Kot hudournik se ta včasih razliva na ubogega edinca. In če pride zraven še ljubezen starih staršev in številnih tet in stricev, je to že cela poplava. Tak edinec je potem pravi — mučenik; vse ga občuduje: kako je brihten, kako je srčkan, kako je lep, kako je razvit. Odgovarjati mora kakor papiga na vsa vprašanja, deklamirati in modrovati brez konca

in kraja. Miru pa nima nikdar. Kaj čuda potem, da se tak otrok umsko čezmerno razvija, da postane pred časom — star!

Berlinski zdravnik in univ. prof. dr. Ad. Czerny ne more staršev dovolj svariti pred takim ravnanjem, kajti možganska preobremenitev otroka je navadno prvi in glavni vzrok nervoznosti pri otrocih, pojav, ki ga ne moremo dovolj obžalovati, kajti nervoznost je za poznejše življenje otroku navadno še bolj v pogubo, kot pomanjkanje nadarjenosti. Ali ni takih revežev največ prav med edinci?

Zdravniki zatrjujejo, da imajo z enim edincem več dela, kot pa z otroki desetih normalnih družin. Da je tudi to pogubno, ni dvoma. Tak otrok se bo navadil ali na »bolan biti«, in sploh nikdar ne bo zdrav, — ali pa se bo trmasto izogibal večnemu povpraševanju »če te kaj buba«, da bo še celo resno bolezen zatajil.

Da je vzgoja takih edincev vsaj v 90 od 100 primerov nadvse slaba, nam priča vsakdanje izkustvo. Dva značilna primera opisuje L. Burger v svoji knjigi »40 let babica«. (Ima-

Če bi se moglo tako reči o vsaki slovenski družini! Naš pisatelj Fr. S. Finžgar je nedavno zapisal v glasilo dijaških Marijinih družb »Naša zvezda«, št. 14, 1940, tole klasično, zares ganljivo pohvalo o svojih starših:

»V naši domači hiši (Breznica na Gorenjskem) je bila pobožnost in je bila vernost. Mati je bila samo srce, ki je gorelo in se žrtvovalo za vse člane družine, obenem pa je bila ona žena molitve in neomejnega zaupanja v Boga in Marijo. Spominjam se, da mi je zaupno kot svojo skrivnost razodela, kako se ji je žalostna Mati božja nasmehnila, ko je nekoč v grenki stiski klečala pred njenim oltarjem. Uslišala jo je.

To je bila moja mati: mučenica ljubezni in svetnica. Še danes ne gledam njene podobe le z globokim sinovskim spoštovanjem, gledam in častim jo kot svetnico.

Pa oče? Mati nežnost, oče moč, — mati srce, oče razum, — mati plahost, oče pogum, — toda veren brez sklonjene glave, trden, jasen. Vse verske dolžnosti so mu bile svete, povsod, v vsaki družbi. Za vsako človeško grešno revščino pa je imel modro umevanje, nič prevzetne obsodbe. »Bog ga bo sodil, mi ga ne smemo.« To je bilo njegovo načelo.

Dvanajst jih je bilo. Konec maja je s svojo družino pri obhajilni mizi praznoval 40 letnico zakonskega življenja pisatelj in šolski ravnatelj Julij Slapšak. Bog ga je obdaril z 12 otroki, ki so že skoraj vsi dobro preskrbljeni. (Trije so umrli, dva sta še na univerzi.) Ni bilo lahko vzgojiti toliko družin-

mo jo tudi v slovenskem prevodu.) Ista pisateljica nas pa tudi opominja, naj bomo previdni in pravični. Nikakor ne smemo kar vse matere z enim samim otrokom dolžiti greha in nezvestobe, kajti mnoge med njimi bi bile srečne, če bi jim Bog naklonil kopico otrok. Toda take matere dobro vzgajajo svoje edince in skoraj vedno jih lahko spoznamo po njih splošni skromnosti in ljubezni do drugih otrok.

2. julija praznujemo vsako leto srečanje dveh mater, ki sta rodile le — edince. Toda obe materi in edinci so bili edinstveni, brez primere vzvišeni nad vse vrste in usode človeških otrok: Elizabeta, ki je po dolgoletnih molitvah in solzah rodila Janeza Krstnika, kateremu ni para med rojenimi od žená (Mt 11, 11) — a druga je Marija, preblažena Devica in Mati, ki nam je rodila Jezusa, premilega Zveličarja, včlovečeno Ljubezen. Nanj je obrnjeno vse naše koprnenje in hrepenenje. On je naš najvišji, edini pravi cilj in vsa naša sreča, katere zguba grozi najbolj našim nesrečnim — edincem.

P. Mih. Mlekuž, O. S. B.

skih članov in jih pripravljati na izbrane poklice, saj v času največjih potreb učiteljska plača ni bila dovolj izdatna. Pa šlo je z božjo pomočjo in odločno voljo ob nemali brigi dobre in skrbne soproge Jerice, ki je sedaj ponosna zlasti na najstarejšega sina — duhovnika, misijonarja v Ameriki. Ena hčerka (Minka) poučuje kot redovna sestra Cita na meščanski šoli v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani; najmlajši sin Božidar, je bogoslovec.

Ko se ob 40 letnici tudi Bogoljubovo uredništvo pridruže častitkam Slapšakovih prijateljev, želimo le, naj bi bilo v učiteljskem, kakor tudi v drugih stanovih, kar največ tako vzornih družin, kakor je družina g. jubilanta, ki je bil tudi sam vsekdar — v dijaških letih kakor v letih svojega poklica — zgled neustrašenega, katoliškega značaja.

Cesar Karel V., ki v njega državi sonce ni zašlo, je bil sila zadolžen, in sicer pri nekem bankirju Fuggerju. Nekoč ga je cesar osebno obiskal in prosil, da bi čas vrnitve nekoliko podaljšal. Fugger vzame dolžno pismo, pa ga vrže vpričo cesarja s prožno potezo v ogenj.

Ako je kdo med bralci, ki je sprt s svojim bližnjim, ki ne govori s svojim sosedom, ki tišči svojo jezo, kakor dolžno pismo, v svojem srcu, mu rečemo in kličemo: Prijatelj, vzemi to dolžno pismo — spomin na razžalitev in krivico — in ga vrzi v ogenj pozabe — potem pa poklekni, skleni obe roki k molitvi in reci iskreno: ... odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!

Baragov kotichek

Baraga — duhovnik.

Kot duhovnik je bil Baraga živ posnetek Dobrega pastirja. Za duše je živel in se je že doma zanje žrtvoval do samopozabe. Na prižnici je bil kranjski Slomšek, mojster ljudskega pridigarja. Ljudje so od blizu in daleč vreli k njegovim pridigam, kot da bi bil v Šmartnem in pozneje v Metliki vsako nedeljo in praznik misijon. V spovednici je bil kranjski Janez Vianney. Splošno je bila tiste stroge janzeniške čase spovednica božjegrabni tabernakelj, ki samo o veliki noči stopi v veljavo. Kaplan Baraga je bil ob nedeljah in praznikih že ob 3 zjutraj pokonci ter gledal in povpraševal, če je kdo za spoved. Ni mu bilo treba dolgo povpraševati. Ljudje so kmalu zapazili, da ne sedi v spovednici strog sodnik, ampak ljubeč oče in ljudomil zdravnik duš. Njegova spovednica jim ni bila strašilo. Ob prihodu v cerkev so jo pozdravljali: »Oj, hišica očetova, Bog živi te, Bog živi te!«

Ubogim je bil kranjski Vincenc Pavelski. Denar se ni imel časa pogreti v njegovem žepu. Sproti se je raztakal v potrebnejše roke. Vsi prosjaki so bili potrebnejši kot on sam. Njegovo pravilo je bilo: »Kar daš siromaku, to boš sam imel; česar ne daš, bodo imeli drugi.« Sestra Amalija ga ni mogla nikoli dosti založiti s spodnjo obleko. Ko bi mu bila sama gospodinjala, bi bila vedela, za koga dela. Vse boljše so nosili siromaki, zakrpano on. Tudi njegova zunanja obleka često ni razodevala duhovnika in graščakovega sina. Kajkrati bi najbrž ne bil rad nepričakovano srečal svoje sestre. Posebno takrat ne, ko jo je bos mahal proti domu. Je pač naletel na nekoga, ki je bil bolj potreben čevljev kot on. Nekoč se je s čudnim bremenom vračal domov, s siromakom na štuporami. Onemoglega ga je našel ob potu, ga zadel na svoje rame in nesel v svoje stanovanje, kjer ga je ljubeče negoval, dokler ni prišel zopet k sebi.

Otrokom je bil kranjski Don Bosco. Malčki so bili posebno tiste čase rožice, ki se jim hoče sonca. Rasli so v janzeniškem hladu. Razne pestre pobožnosti, ob katerih se naslajajo njih oči, jim blažijo srca, so bile domala zatrte. Pot do »Prijetelja otrok« v tabernaklju jim je bila dolgo zaprta. Vcepljal se jim je bolj strah pred njim kot ljubezen do njega. Baraga, kot otrok sam zgodaj sirota, bi jih bil rad čimprej in pogosto vodil na Sonce. Toda spričo vladajočih razmer ni mogel preko vseh ovir. Starejše je tajno zbiral v »Bratovščini presv. Srca Jezusovega« in v družbi »Marijinih kronaric«. Pri zlobudravih otrocih mu kaj takega ni kazalo. Saj si je itak prekmalu na-

prtil pri višjih proces zaradi takih »pobožnjaških novotarij«. Pač pa je bil v nedeljski šoli otrokom požrtvovalen učitelj in očetovski vzgojitelj. Božtril jim je glave in srca ter popeval z njimi.

Bolnikom je bil kranjski Klement Hofbauer. Sicer njemu ni bilo treba med potjo, ko je hitel k njim z zadnjo tolažbo, rožnega venca moliti, da bi jim otajal zakrknjena srca. Takih njegove čase vsaj po deželi še ni bilo, z eno ali drugo nečastno izjemo morda. A drugače ni poznal nikakih ovir, ko so ga duše v skrajni sili klicale. Nekoč mu je narasla Sava zastavila pot. Odnese la je brod. A ni iskal ovinka. Bi utegnilo biti prepozno. Ko bi ga spremljajoči cerkovnik ne bil zadel na svoja gorenjska pleča in ga prenesel na drugo stran, bi se bil sam pognal v valove. Bolnikom ni oskrbel samo duše, ampak tudi telo, če je videl, da je potrebno. Oni so često uživali njegovo boljšo hrano, kar jo je mogel iztihotapiti k njim.

Pozno v noč se je tiho vračal s potov sv. Alfonza Ligv., od dolgega obiska Najsvetejšega. V kotu njegove sobe je stala lepo pogrnjena postelj. O, kako se bo sladko počivalo po trudapolnem dnevu. A ta ni bila namenjena zanj. Vsaj posluževal se je ni. Spal je na deskah z malo slame. Seveda je bila ta postelj še bolj pokrita in skrita. (Iz knjige: »Friderik Baraga v žaru svoje svetosti«. Spisal P. Hugo Bren. O. F. M.)

PROŠNJE IN ZAHVALE.

B. I. — V. se zahvaljuje † škofu Baragu in škofu Slomšku za ozdravljenje v družini in za pomoč v stiskah s pripomojo: »Vselej, ko sem prosila, sem bila uslišana. — A. P., sv. P., priporoča ozdravljenje svoje poročene sestre in samo sebe v važni zadevi † škofu Slomšku. — E. M. - R. se zahvaljuje † škofu Fr. Baragu za dosedanjo pomoč in se priporoča še nadalje v več resnih zadevah. — A. J., Krka, se zahvaljuje svetniškemu škofu Baragu, ker je že večkrat uslišal njene prošnje. — Vojak Fr. I. se priporoča † škofu Fr. Baragu, da bi se po dosluženem roku zdrav in nepoškodovan na duši in telesu vrnil na svoj dom. — Zahvalo izrekamo † slov. škofom Baragu, Slomšku in Jegliču, katerim smo priporočili nevarno obolelega novomeškega prošta, da se je zdravja znatno zboljšalo. Z. M. — M. Ž. se priporoča častivrednemu † škofu Baragu v hudi stiski in v družinski zadevi. — J. P. (Ohio, Amerika) se priporoča † nadškofu Jegliču v posebni zadevi. — N. Š. se prisrčno zahvaljuje svetniškemu škofu Fr. Baragu za uslišano prošnjo v hudi stiski. — P. Fr. (G. vas) se zahvaljuje † škofu Baragu, da je bila takoj uslišana v važni zadevi.

Kolega. »Kdo je stari gospod, ki si ga pozdravil?« — »To je kolega iz pisarne.« — »Kako to?« — »Jaz lepim znamke, on pa podpisuje.«

L I S T E K

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G.

V. poglavje.

Žarek sonca na sivem nebu.

Karanzin je vsako popoldne od treh do petih odprl sovjetsko prodajalno, ki mu je nje vodstvo zaupal Šubin.

Ta državna ustanova, ki jo imajo na kmetih kakor po mestih, je bila nastanjena v neki nekdanji gostilni; nihče razen krajevnega sovjeta ni smel v Rusiji izvrševati trgovine.

Duh po prekaženem mesu, po suhih ribah, po loju, po petroleju, vse smrdečine umazane branjarije, kamor se je stekala samo skvarjena roba, so grabile gosta za goltanec že pri vstopu v sobo.

Vendar pa ta smrad ni ustavljal kupcev na praگو prodajalne. To popoldne jih je bilo okoli trideset s potrošnimi nakaznicami v rokah, željnih kupiti jestvin in predmetov za vsakdanjo potrebo.

Nesreča je bila tudi v tem, da ta »sovjetska prodajalna« — kakor vse vaške sovjetske prodajalne — potrebnih živil, ki so jih ljudje hodili iskat, povečini še imela ni. Mestne so bile še dovolj založene; našel si v njih približno vse, kar se potrebuje za življenje; v mestih se dejansko nahajajo višje vrste državljanj, delavci, ki za nobeno ceno ne smejo biti nezadovoljni.

Neznanska gmota kmetov lahko strada; v Moskvi, v Odesi so na razpolago vsa vojaška sredstva, da jo drže v redu in hlapčevanju.

Služba Karanzina, kot ravnatelja sovjetske prodajalne, torej ni bila brez vseh težav. Proti njegovi mizi, ki je za njo stal s smehljajočim se obrazom, je pljuskalo nezadovoljstvo kmetov; kar besneli so, videč, da jih sovjetske oblasti, ki so za nje delali kakor sužnji, sleparijo; za deseturno vsakdanje delo so jim oblastniki dajali samo potrošne nakaznice, ki še tega niso dovoljevale, da bi mogli lakoto sebi in svojcem potolažiti, da bi se mogli obleči, si svetiti, si kuriti, imeti najmanjšo mero za redno življenje, do katerega ima pravico vsak človek dvajsetega stoletja.

Dasi je bil nekdanji baltski cerkovnik divji boljševik ali se je vsaj delal, je vendar ostal, kadar ni svoje narave s silo pačil, vesel značaj, ki ni bil kmetom nevšečen.

Šubina so sovražili, iz Karanzina so se bolj norčevali.

Tega se je v tem trenutku lotil preklast kmet, ki je imel brado ko hosta in bil oblečen, kot da je treščilo vanj. Možanec je stezal svoje nakaznice in hotel »tulupo«, ogrtač iz ovčje kože, ki ga nosi ruski kmet. Toda v sovjetski trgovini ni bilo več tulupe. Mužik je postajal trdovraten; hotel je svoje oblačilo. Moški in ženske so se stiskali k prodajalski mizi, so poslušali in nezadovoljni počenjali godrnjati.

Podobni prizori so se dogajali vsak dan.

Tudi danes se je Karanzin moral izmazati.

V pričakovanju sovražnikovih letal.

»Lej, Sergij Ivanovič,« je besedoval z najslajšim glasom, ki ga je zmožel, »zakaj hočeš na pasjo silo kupiti tulupo? Meni se zdi, da je tvoja še prav dobra! Kajne, tovariši, vi tudi mislite tako?«

Nekaj se jih je zasmejala. Vsakdo je ogledoval do kraja razčesnjeno kmetovo tulupo in opazke so švigale sem in tja.

Igra je bila dobljena. Kmečki preklezen si ni upal več delati natiske.

»Poslušaj, Sergij Ivanovič, če bi bil jaz na tvojem mestu, bi ne zinil več o tulupi in bi vzel dve kili prekajenega mesa. Dobra juha pošteno zaleže za novo tulupo.«

Kmet je plačal z več nakaznicami v smrdljiv prah zdrobljeno meso in odšel; spremilo ga je norčevanje okoli stoječih.

»Tovariši,« je rekel Karanzin, »vi, ki vas slišim tako pristrčno smejati se, ste mi priče, da ljudje ne jočejo zmeraj v socialistični sovjetski republiki, pa naj kapitalistični časnikarji govore kar hočejo.«

Neka žena je pristopila.

»In ti, Marija Starovna, kaj bi rada?«

»Krompirja.«

»Ali ne veš, Marija Starovna, da velja kila krompirja petdeset kopejk?«

»Vseeno bi ga rada!«

»Nikoli bi ti ne hotel prodajati kile krompirja po petdeset kopejk!«

»No prav, prodaj mi ga ceneje!«

»Ne. Sicer pa ni krompirja v trgovini. Namesto njega ti bom dal rži.«

»Daj mi vsaj pšenice!«

»Danes, tovariši, vam morem postreči samo z ržjo.«

Nekateri so zamrmrali.

»Kaj se boste pritoževali!« je povzel Karanzin. »Iz rži boste lahko delali dobre hlebčke, zelo nizke, zelo suhe, dočim bi naredili iz pšenice samo debeli, neprebavni kruh.«

»Zakaj nam ne ponujaš še slame, kakor živini!«

»Pomiri se, Ivan Kutuzov, kmalu ti je ponudim.«

»Vse je za delavce! Za kmete pa nič!« je zavpil neki glas.

»Hej! Tovariš, preseli se v mesto in še ti postani delavec! Najraje bi, da vsi tako naredite! Tako bi bil rešen zabavljačev in nezadovoljnjev.«

»Ničesar nimaš v svoji sovjetski trgovini!«

»Ničesar? V tistih škatlah tam imam več kakor pet sto ameriških kap, pa jih nihče ne mara!«

»Jesti bi radi, jesti!«

»Belega kruha!« je rekel drugi.

»Obleke!« je povzel tretji.

»Pojdite no! Nikar se ne jezite! Pokupite

mi raje te suhe ribe, če ne mi jih bodo črvi vzeli zastonj!«

Tako je Karanzin z nasmeškom in dovtipom opravljal posel sovjetskega trgovca in se otepal po pravici razdražljivih kupcev.

Nataša je kmalu prišla do hiše Alekseja Andrejeva. Prehodila je dvorišče, ošinila s pogledom od nikla in bakra iskrečo se mlatilnico, ki je bila živordeče pobarvana. Namerila se je proti osrednjemu poslopju, prekoračila troje stopnic, odprla vrata, katerih gornji del je imel šipe, in stopila v prostorno sobo.

Na sredi je bila miza, stesana iz enega samega kosa v debelini orjaške breze. Živo pobarvani stoli. Ob pregraji iz grčavih borovcev dvoje postelj, dvoje kovčegov, stara ura.

»O! Poglej no! Nataša!« je veselo dejal prijeten in topel moški glas.

Dvoje rok se je stegnilo proti njej. Nataša ju je pograbila.

»Veliki Bog! Kaj pa je?« je dejala ganjeno Karina. »Poteze so ti razvlečene; čisto druga si v obraz, uboga moja Nataša! Ali se je zgodila pri vas nesreča? Tvoj brat?«

»Ne, ne, brat.«

»Brž nam povej, Nataša! Brž nam povej!«

Starka je živo stopila k njej.

»Joj, mati Karina, Šubin je ubil našega očeta!«

»Vašega očeta?« je zavpil Aleksej, ki ni verjel svojim ušesom.

»Da, zaradi nekaj ubogih rib, ki jih je hotel nesti domov.«

»Ubogi otrok! Ubogi otrok!« je ponavljala Karina in stiskala dekletu roke. Posadila jo je na klop. K pobledelemu obrazu je sklanjala plemenito obličje stare kmetice, ki ga je razoralo veliko gub. Imela je pa še svetlomodne, še vedno mlade oči, kjer je kot nekdanj trepetala moč.

Aleksej Andrejev, ki je bil velik, suh, trden kljub šestdesetim letom, je bil do kraja razburjen in jezen.

Bil je mož silovitih čustev; brž se je ujezil. Glavo je imel široko. Čelo visoko. Skoraj beli lasje so mu padali nazaj. Nad zelenimi očmi, globoko vgreznjenimi v jamicah, so bile goste obrvi. Nos je bil orlovski. Videlo se mu je, da je vajen zapovedovati, oglašati se s svojim donečim glasom.

»Nataša,« je rekel, »veš, v kakšnih razvalinah in propadanju nas puščajo že skoraj petnajst let boljševiki. Vse so nam vzeli posestva in denar! Celozetev, ki jo spravljamo, ni več naša, ampak njihova! Toda ta hiša, kakor je revna, ti je odprta. Vanjo se zateci, kadar hočeš, z materjo in bratom.«

»Da, vem, Aleksej Andrejev, kako veliko-dušni ste!«

»Katero srce bi ostalo trdo pred to veliko nesrečo?«

»In veš tudi, Nataša, da si mi dražja kakor druge. Ali nisi bila na tem, da nekoč vzameš...«

»O, mati Karina, pusti te spomine!«

»Kako naj bi si jih ne oživljala, ko noč in dan mislim na nje!«

»Ne govorimo o Nikolaju! On je za nas mrtev!« je rekel trdo Aleksej Andrejev.

»Žal! Ne! V mojem srcu je še preveč živ! Kajti ta Šubin, ki je ubil tvojega očeta, je samo izvrševalec vseh grdobij, ki jih boljševiki odločajo med sabo v Moskvi in v Odesi, in Nikolaj je eden izmed teh ljudi!«

»Če pomislim, da me je tako daleč zatajil, da je prevzel ime Rišina!«

»Prav je storil, ni hotel onečastiti našega imena!«

Vsi trije so se obrnili. Novodošli je bil velik mladenič svetlih las, zagorele barve, vitek, elegantnih potez, Nikolajev brat Fedor. »Na srečo imamo še tebe, moj sin!« je rekel stari Aleksej.

Fedor je šel k Nataši. Smeje se jo je prijel za roko.

»Ne vidimo te pre pogosto tukaj.«

Ker pa mu ni odgovorila in ker so se mu zdeli obrazi okoli njega zelo resni, ker so dekletove oči nenavadno močno žarele, se mu je zazdelo, da si je njegov lastni glas utrl pot skozi tegobo in da niha sam brez odmeva.

»Nataša,« je začel znova, »močno žalostna se mi zdiš. Kaj pa je vendar?«

Dekle je pogledalo moško. Obličje je pričalo, da so se za njim skrivale plemenite misli. Hotelo je spregovoriti, toda ustnice so se uprle, da bi pustile preko sebe žalostne besede.

»O, Fedor! Strašne reči se gode! Šubin...«

»Šubin?« zavpije mladi mož.

To ime mu je predrlo možgane, zabobnelo po njih, ga s svojim zvokom omotilo.

Fedor je dvignil roke proti nebu, jih nato spustil, toda v obliki stisnjenih pesti. Tudi on ni mogel spregovoriti besede. Potok jeze se je razlil po njem. Trepalnice so mežiknile in se živo stisnile, kakor bi vse okoli njega postalo teman gozd, kjer bi si tipaje iskal poti.

»Tale!... Tale!...« je dejal.

Ni mogel končati stavka.

»Če bi ta izginil, bi ga nadomestil drugi, ki bi bil prav tako hudoben,« je rekla Karina.

»Nataša, tvoj oče ni bil ubit zastonj in on bo od zgoraj dal znak za upor.«

»Pusti vendar!« je dejal Aleksej. »Okoli sebe imamo ljudi, ki pravijo: ‚Jutri se dvig-

nemo.‘ in jutri mine, pesem se pa poje naprej. Naj delajo, kakor hočejo, dokler ne dobimo predse moža!«

»Sin!«

»Da, tvoj edini sin, mati! Kajti oni...«

»A, oni!« je dejal Aleksej trdo. »Kdo je vzrok, da so pobili duhovnike, oropali cerkve, da preganjajo krščanstvo notri v dno duš, da so nam ukradli zemljišča, zaslužnili telesa, če ne on!«

»Gorje! Jaz sem rodila človeka pokončevalca. Kako ne bi bilo božje prokletstvo nad menoj!«

»Mati Karina, nikar ne misli tako!«

»Nataša, nič mi ne prežene teh misli!«

»Povsod najdeš njegovo pogubno roko,« je dejal Aleksej.

»Ali meniš, da ni bila prva misel tvoje matere,« je rekel Fedor dekletu, »ko je zvedela za umor moža: ‚Vse prihaja od Nikolaja!‘«

»Moja mati ne ve še ničesar in tresem se ob misli, da ji moram povedati to novico.«

»S teboj pojdem, Nataša, in jaz ji povem. Krilov, ki se je boril tako hrabro v Denjikinovi vojski! Eden tistih možatih oseb, preveč redkih, ki smo se nanje mogli zanesti, če bi se uprli!«

»Tudi Olgopor je bil izmed njih,« je rekla Nataša, »in zjutraj ga je Šubin ubil z očetom vred!«

»Krilova in Olgopora je ubil!« je zavpil Fedor.

Ta misel je bila zanj ko prepad. Sklanjal se je nad njo in vrtelo se mu je.

»Pojdiva!« je dejal in prestrašeno prijel Natašo za roko. »Pojdiva, ura vstaje je prišla.«

Aleksej in Karina sta gledala sina, ki je odpeljal Natašo. Karina se je trdo ustavljala strahu. Vedela je, koliko moči je v Fedorovem srcu; vendar ob kakšne nevarnosti se bo zadel njegov sklep, če ga izvrši.

Toda, ali ni bilo v redu, da mlajši poskusi porušiti brezbožno stavbo, ki jo je postavil starejši.

(Dalje.)

Poglejmo k Američanom

(Vtisi s potovanja. — Konec.)

Močno pomenljivo prošnjo sem v začetku avgusta 1939 po navodilu g. kanonika Omana oznanil vernikom v cerkvi sv. Lovrenca. Med počitnicami že vzbujajo dušni pastirji vernikom zavest, da brezverska šola rodi propalo mladino. Verniki še — hvala Bogu — radi poslušajo glas svojih pastirjev, zato so župnijske katoliške šole polne; zato pravi drugo poročilo istega gospoda v »Ameriški Domovini« z dne 9. septembra: »Na vsak način lahko rečemo, da so šolski prostori sedaj v zasedenem stanju. Naskok na knjige je tak, da prav lahko

pričakujemo, da bo nevednost v tem boju podlegla. V vodstvu te borbe je osem učiteljic, sester reda sv. Dominika, ki bodo vodile vse te naskoke...»

Takoj za tem poročilom pa se dopisnik bavi z namenom šole. Zaradi zanimivosti naj tudi to priobčim:

»Ali kaj sledite vojni v Evropi? Če sledite, potem veste, kaj vse se godi. Nekateri ste bili sami med svetovno vojno v jarkih, zato ste strahote vojne sami okusili. Radio in časopisi nam oznanjajo vsak dan, kako je bil ta ali oni kraj bombardiran sredi noči. Koliko nedolžnih žrtev, otrok in žensk ali pa starih onemoglih je bilo pobitih! Koliko ranjenih in pohabljenih za vse življenje. In kdo dela vse to? Ljudje, ki so bili sicer na visokih šolah, toda njihovemu šolanju nekaj manjka. Že dalj časa se je svet obračal od Boga stran. Geslo vsemu šolanju se ponajvečkrat glasi: »Nabašimo mladino z znanjem!« — »Vse naj vedo; o Bogu, o cilju človekovem in o kaki odgovornosti, ki jo ima človek, o tem jim ni treba po sodbi materialistov nič vedeti! Zato so izgnali iz naših javnih šol Kristusa in na njegovo mesto postavili antikrista — brezbožnost in popolno prostost vsem strastem, brez vsakega poznanja posledic.

Mladina zraste brez vesti, brez poznanja

Boga in brez odgovornosti za svoja dejanja. No, in sedaj? Že Sv. pismo pravi: »Kdor seje veter, bo žel vihar!« Sedaj se pa čudimo, da je svet, da je mladina tako razuzdana in zločinska, da ropa in krade, da je polna spolnega greha, da nima sočutja s starši, sploh, da prelamlja vsekrižem božje in človeške postave in ne ve za nobeno mejo več.

V Evropi pa se koljejo in pobijajo med seboj, se mesarijo in sovražijo, da je ni živali, katera bi jih v brutalnosti dosegla. Odkod vse to, ko je več šol in več vednosti, kot je bilo kdaj poprej? Samo od tega, ker ni pravega spoznanja Boga, ker ni vesti, ker ni nobenega čuta kake odgovornosti, ki jo ima človek pred svojim Stvarnikom...

Zato so začeli klicati razumni voditelji tudi izven katoliške Cerkve: »Boga nazaj v naše šole!« Zato je katoliška Cerkev vedno klicala in kliče danes glasneje kot kdaj poprej: »Mi hočemo povsod Boga!« Se prav posebno pa moramo imeti Boga v naših šolah. Pri vzgoji mladine... In vendar se še dobijo (v Ameriki) starši, ki brez zadostnega razloga pošiljajo svoje otroke v nekatoliške šole. Njihova odgovornost bo težka!«

Tako je zaključil svoje razmišljanje ameriški dušni pastir.

V. Demšar.

Iz življenja Cerkve

Praznovanje zaščitništva sv. Katarine Sienske, ki jo je papež Pij XII. izvolil poleg sv. Frančiška za posebno patrono italijanskega ljudstva, so imeli italijanski katoličani v dneh od 28. aprila do 5. maja. V Rimu so se glavne slovesnosti izvršile v cerkvi »Santa Maria sopra Minerva«, kjer počivajo telesni ostanki svetnice od njene smrti (l 1580) dalje. Glavne slovesnosti se je udeležil tudi sv. oče sam, ki je imel na številne vernike tudi primeren nagovor. (Glej sliko str. 195.)

»Človek je pozabil...« pa ne le pozabil, ampak namenoma zanemaril božjo postavo. Kakor očitna veroizpoved in kakor očitno spoznanje napačnega ravnanja se bere molitev, ki jo je sredi maja novosadski list »Dan« priobčil na tisti strani, kjer so navadno napisane politične stvari. Takole se glasi:

»O Bog, ki si na naši majhni zemlji dal življenje človeku, mu dal dušo in razum ter mu naročil, naj živi po Tvojih postavah: usmili se tega človeka v sedanjih hudih dneh, ko

je v svoji slabosti, kakor bi se mu bila pamet zmešala (čeprav se ponaša s svojim razumom), pozabil na Tvoje zapovedi in kot podivjana zver razdira pridobitve stoletij in ubija svoje brate. Zmódrí človeka, kaznuj krivce in s svojo močjo stóri, da bo na svetu vladala pravica, kakršno Ti zahtevaš, da se naseli na zemljo mir, ki zagotavlja Tvojim varovancem (posameznim in narodom) vzajemno, složno življenje.«

Ko bi vsi časopisi objavili tako prošnjo na vidnih mestih, kjer se navadno nahajajo politična razmišljanja, bi morda le spregledali tudi tisti, ki jim ta molitev vest sprašuje, in se zamislili, kako se bodo zagovarjali pred vsevednim Sodnikom zastran gorjá, ki ga povzročajo svetu in človeštvu.

Odlično karitativno delo so izvršili katoliški škofje U. S. A., ki so že leta 1936 sklenili, da hočejo na ameriških tleh blizu mehiške meje ustanoviti veliko semenišče za bogoslovce mehiških škofij. Vlada v Mehiki je namreč

že pred leti zaprla vsa bogoslovna semenišča, ustanovitev novih pa prepovedala pod ostrimi kaznimi. Kupnim potom so si ameriški škofje pridobili zavod *Montezuma* v bližini zdravilišča *Las Vegas*. To poslojje je bila postavila neka železniška družba za poldrug milijon dolarjev kot okrevališče. Že leta 1937 je bilo sprejetih 360 bogoslovcev. Vodstvo imajo jezuiti, vrhovno besedo pa škofovski odsek. Danes ima *Montezuma* 443 gojencev.

Na Finskem je bilo mnogo ujetnikov iz Sovjetije, ki so jih Finci spraševali o razmerah, kakršne so pod Sovjetijo. Povedali so n. pr., da komunistična stranka med narodom zlasti zato ni priljubljena, ker sovraži in preganja vero, ker prepoveduje otroke poučevati v krščanskem nauku. Četudi so ruski vojaki v verskih stvareh zanemarjeni, toliko se pa le zavedajo, da je sveti krst potreben. Imeti otroka, ki ni krščen, imajo za zlo in nesrečo. Vsi kmečki ujetniki so pripovedovali, da verujejo v Boga in da bi radi brali evangelij in se udeleževali službe božje. — Ruski narod kot tak nič ne ve, kaj se godi izven Rusije, zato pa mislijo, da so drugod take razmere, kakor jim natvezuje komunistični listi.

Danes je treba biti na preži, kajti komunizem, ki je v Rusiji že prišel ob ves kredit, spravlja svoje plačance po vseh deželah tudi v dobre krščanske kroge in društva. Njih agenti se vrivajo povsod pod raznimi krinkami, da bi preslepili lahkoverne ljudi, ki niso pravilno in tudi ne dovolj poučeni o teh »grabežljivih volkovih«. Ameriška vlada je postavila posebno komisijo, ki skuša razkrinkati tajno delo komunistov. Odkrila je že desetorico raznih takih organizacij s prav prikupljivimi imeni. Ena se imenuje celo »Krščanska fronta«, pa se je pokazalo, da jo vodijo komunisti, ki se ošopirijo celo s krščanskim oblačilom, če jim tako kaže. »Kakor očeta laži ni nič sram, tako tudi njegovih priganjavcev komunistov ne« — je dobro povedal razglednik v »Cvetju«.

Sad treznosti. Junaštvo in vztrajnost finskega naroda je občudoval v minuli vojni ves svet, saj je majhna dežela Fincev kljubovala tedne in tedne 40 krat večjemu narodu sovjetske zveze. Listi poudarjajo, da je to silo pripisovati treznosti Fincev. Pa ni bilo vedno tako. Bil je čas, ko je tudi tam gori, po krajih velike in dolge zime gospodaril alkohol, žganje. Pa se je razpletel vsestranski boj zoper alkoholne pijače in v nekaj desetletjih se je narod docela streznil. Danes po deželi ne točijo več opojnih pijač, ampak postrežejo z mlekom in kavo; samo po mestih in izletniških krajih je dovoljena izjema. Danes je abstinent tudi predsednik države, *Kallio*, ki na vso moč podpira borbo proti alkoholu.

Posebno priznanje je izrekel sedanjí papež *Pij XII.* vsem članom mednarodne katoliške protialkoholne zveze, ki ji načeluje dr. *Meile*, škof v *Št. Galnu* v *Svici*. Papež je temu škofu nedavno poudaril pomen popolne zdržnosti glede alkoholnih pijač takole:

»Zloraba alkohola je greh; tam, kjer povzroča žalostne nasledke, velik greh, da, vnebovpijoči greh. Prostovoljna zdržnost v zadoščenje za grehe nezmernosti in za zgled drugim, da bi jih odvrnili vsaj od namerne zlorabe alkohola, je apostolstvo, ki ga Cerkev priznava, odobrava, hvali in blagoslavlja.«

Med blažene je bila prišteta na binškošni praznik v baziliki sv. *Petra* v *Rimu* služabnica božja *Filipina Duchesne*. Njene junaške kreposti so bile ugotovljene že l. 1925; dva čudeža, ki sta se zgodila na njeno priprošnje letos februarja, sta bila izpričana kmalu nato. — Dne 19. maja je pa prejela čast blaženstva *Joakina de Vedruna de Mas*, ustanoviteljica karmeličanskega zavoda »*Ljubavi*«. Naslov »častita služabnica božja« ji je bil dovoljen že l. 1925. Meseca februarja sta bila pa preiskana in potrjena dva čudeža, ki sta se zgodila na njeno priprošnje.

Dragoceno krono, ki so jo darovale rimske žene za sveto *Katarino Sijensko*, je papež *Pij XII.* blagoslovil v nedeljo, 5. maja t. l. v baziliki *Svete Marije sopra Minerva*, kamor se je bil sv. oče pripeljal z velikim spremstvom. Na trgu pred cerkvijo so ga pričakovali kardinali, njegova garda in četa italijanskih vojakov ter mnogo ljudstva. Relikvije sv. *Katarine Sijenske* so shranjene v omenjeni cerkvi. Po slovesni sv. maši, ki jo je daroval kardinal *Evgen Tisserant*, kot varih cerkve *Svete Marije sopra Minerva*, je imel sv. oče govor na čast sv. *Katarini* in sv. *Franciški Rimski*, ki sta prvi zaščitnici Italije.

Ves svet je prizadet in čuti nesrečo sedanje vojske v raznih oblikah. Je pač treba, da bomo bolj pristrčno in s pravim poudarkom klicali in prosili: *Kuge, lakote in vojske — reši nas, o Gospod!* — Kakor poročajo listi, so morali še v cerkveni državi »*Vatikansko mesto*« omejiti uporabo nekaterih potrebščin, n. pr. kruha, kave, sladkorja; cena je pa nekoliko zvišana. Omejitev je seveda raztegnjena tudi na maslo, sir, tobak in bencin. Prvikrat je vpeljanih v Vatikan tudi nekaj davkov.

Hrvatskim katoličanom za 1300 letni jubilej je sveti oče *Pij XII.* dovolil svetoletne odpuške, ako bodo od 29. junija 1940 pa do istega časa l. 1941 dvakrat obiskali katero koli stolno ali župnijsko cerkev v Jugoslaviji in počastili presv. Rešnje Telo ter odmolili 6 krat *Očenaš* in *Zdrava Marija*... po namenu svetega očeta. Hkrati pa morajo skesano opraviti

sveto spoved in prejeti sveto obhajilo, če hočejo biti deležni popolnega odpustka.

Da so odpustki le odpuščenje časnih kazni za greh, ne pa odpuščenje grehov, tega nekateri »vsevedni« časniki, zlasti drugoverci, ne vedo; zato so tudi sedaj v poročilih o tem jubilejnem odpustku napačno razglašali, kakor da je papež Pij XII. vsem Hrvatom za ta jubilej — odpustil grehe! — Kako zmedo utegnejo napraviti nepoučeni poročevalci!

Prenovljeno Marijino znamenje je bilo ob lepi svečanosti blagoslovljeno na glavnem trgu v Škofji Loki 19. maja. Prvotno znamenje je bilo postavljeno že l. 1751, zato je bilo treba oskrbeti temeljito obnovo. Kip Marijin stoji na ličnem stebru, ob vznožju sta pa sohi svetega Jožefa in sv. Antona. Mestna župnija škofjeloška se je tako na slovesen način izročila v varstvo nebeške Matere in dala lep zgled, kje naj iščemo v vseh, zlasti v sedanjih bridkih časih pomoči. — Isti dan so se pa zbrali bivši bojevniki v Marijini romarski cerkvi

na Zaplazu. Prišlo jih je okrog 6000 od vseh strani. Izpred cerkve na Čatežu je šel sprevod na goro v spremstvu bivših vojnih kuratov, kjer je bila služba božja in se je opravila tudi ganljiva pobožnost za mir in varstvo domovine.

Letošnji novomašniki lavantinske škofije: Dne 7. julija bodo posvečeni v mašnike naslednji gojenci V. in IV. letnika lavantinskega kn.-šk. duh. semenišča. Iz V. letnika: Aužnar Mirko od Sv. Jurija ob juž. žel., Brezigar Viktor iz Braslovč, Fekonja Franc, rojen v Gor. Radgoni, stanuje v Mariboru, Kasesnik Ivan iz Šoštanja, Kolenko Ivan iz Črensovcev, Luskar Jožef od Sv. Vida na Planini, Merc Viktor od Sv. Trojice v Halozah. Povh Ivan iz Trbovelj, Savelli Viljem, rojen v Krnjevši, stanuje v Celju, Sovinšek Jožef iz Nove Štifte. — Iz IV. letnika: Areh Albert iz Starega trga, Goričan Henrik iz Slov. Bistrice, Kocmut Janez od Sv. Andraža v Slov. goricah, Roblek Peter iz Solčave, Varga Ludvik iz Bogojine. Istočasno bo posvečen v Ljubljani lavantinski bogoslovec Pajk Janko iz Maribora, ki študira V. letnik bogoslovja na teološki fakulteti v Ljubljani.

Isto nedeljo bodo prejeli mašniško posvečenje ljubljanski bogoslovci V. letnika in sicer: Brulc Franc iz Stopič, Cukale Jožef z Vrhničke, Kastelic Vincencij iz Šmihela pri Žužembersu, Trdin Mihael iz Blagovice, Vitigoj Viktor s Čateža p. Z., Vrtačnik Venceslav iz Sel.

Slovenski novomašniki v goriški nadškofiji: Albin Kranjc iz Ponkve pri Sv. Luciji, Franc Felc iz Idrije, Avrelj Perko iz Furla-

nije. — V tržaško-koprski škofiji: Dominik Pegan iz Ponkve na Krasu, Avguštin Žalc iz Trnja pri St. Petru, Rudolf Zafran iz Hrastja pri St. Petru na Krasu.

Med letošnjimi zlatomašniki je tudi msgr. V. Podgorc, kanonik v Celovcu. Starejši »Mohorjani« ga dobro poznajo kot vnetega sotrudnika pri družbi. Ob zlati maši so jubila posebno počastili odborniki slovenske Prosvetne zveze in Zveze koroških zadrug.

Ljubljanska škofija. Ljubljanski škof dr. Gr. Rožman je imenoval za častna kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja gg. dr. A. Snoja, rednega profesorja ljubljanskega vseučilišča, in Val. Zabreta, dekana v St. Vidu.

Umrli je 17. maja t. l. v zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani bivši besniški župnik, svetnik Fr. Pokorn kot 80 letnik. Pokojni je zadnje čase trpel in dotrpel zadet od kapi kot upokojenec v župniji Breznici na Gorenjskem. Poleg poklicnega dela je imel veselje z zgodovino posameznih župnij. Bil je blažega srca, dasi na zunaj včasih nekoliko rezke nravi. Sicer pa odločen in zavzet za dušni in gmotni blagor vernikov. N. p. v m.!

Nenadoma je pobrala smrt župnika Antona Zoreta v Mirni peči. Pokojni je bil v priznanje za zasluge, ki si jih je pridobil kot skrben dušni pastir, imenovan že l. 1928 za duh. svetnika. Imel je tudi državno odlikovanje. V težavnih razmerah je postavil s svojimi farani novo cerkev. Dijakom in bogoslovcem je bil dober učitelj. Naj mu dodeli dobrotljivi Bog obilo plačila po priprošnji Device Marije, ki ji je vsekdar priporočal svoje in svojih faranov zadeve.

OPAZOVANJA

Cerkev in dušni mir. Passavski škofijski list je objavil značilno izpoved ameriškega konvertita in odličnega pisatelja, ki je bil sprejet v katoliško Cerkev. Na vprašanje, kaj ima od katoliške Cerkve, je izjavil: Mir!

Prvič: mir verske gotovosti, ker se katoliška Cerkev opira na božjo avtoriteto (veljavnost).

Drugič: mir, ki poteka iz neprestano se ponavljajoče daritve golgotske v sveti maši, in iz trajne pričujočnosti Kristusove.

Tretjič: mir človeka, ki sme čutiti, njegovi grehi so mu odpuščeni.

Četrtyč: mir, ki ga daje molitev. Katoliška Cerkev je ustregla moji neizmerni potrebi, da morem moliti v pričujočnosti Jezusovi. Zdaj morem vsako nedeljo pri sv. maši iskreno moliti in slaviti Jezusa, ne da bi me kdo s fanatikom obkladal.

Petič: še poseben mir mi je doneslo povečano molitveno življenje v katoliški Cerkvi: oprostilo me je vseh osebnih skrbi, ko sem zdaj svoje življenje, svojo prihodnost in svojo smrt poln zaupanja vročil v božje roke.

Dobro so zadeti

Med komunističnimi privrženci naštevajo danes že pet zvrsti. V prvi skupini so tako imenovani »salonski komunisti«. To so ljudje, ki se jim dobro, predobro godi, pa menijo, da je danes »moderno«, biti komunist, ne glede na to, če ima kdo toliko, da ga lahko štejemo med kapitaliste. Morda imajo taki junaki še zahrbtno misel, da bi si na ta način najlaglje zagotovili varnost svojega imetja. Največ je pa med temi komunisti takih, ki se jim kot »naprednjakom« zdi imenitno, če nosijo pečat komunistov. Saj so se tudi svojčas zlasti puhloglavci in razni prevzetneži s ponosom nazivali za »narodno-napredne«, pa niso bili ne eno ne drugo. Prazne glave ne bodo prinesle ne rešitve, ne zboljšanja.

V drugo skupino štejemo nevedne, ki še ne vedo ne, kaj je komunizem. Imajo in znajo nekaj komunističnih udrihnic, ne da bi vedeli, kaj vse je končni cilj komunizma, ne da bi se zavedali, da je komunizem ne samo brezbožna, ampak protibožna vera.

V tretji skupini se zbirajo ubogi in bedni ljudje, ki mislijo samo na to, kako bi si svoj položaj zboljšali. Toda z rušenjem, podiranjem, ubijanjem, ali z uničevanjem verskega življenja ne bodo ustvarili reda in ne osrečili človeštva. Stiska, beda in nazadovanje kulture v Rusiji bi jih lahko izučilo, pa nočejo spregledati. Beda se bo morala odpraviti na pošten način.

Četrta vrsta komunistov je pa sestavljena iz plačanih agitatorjev, ki so se prodali za denar in prejemajo Judeževe groše za svoje pogubonosno in izdajalsko delo.

V peti skupini komunistov so razni zločinski tipi, ki si upajo v morebitni prekuciji prikopati do korit, do oblasti in do uživanja. Ali naj ti pripomorejo pravici in krščanski ljubezni do zmaže?!

*

»Ali ni čudno?« V Londonu izhaja veliki in svetovno znani list »Times«, ki ni katoliški, ampak se prišteva med tako imenovane »liberalne«; pa je vendarle oni dan imel na uvodnem mestu takole razmišljanje:

»Ali ni čudno, da država (Anglija), ki se ima za krščansko in ki vodi vojno za obrambo krščanskih načel, ne pozna krščanske vzgoje? Kakor v Franciji tako je tudi v Angliji državna šola nevtralna, kar pomeni versko indiferentna. Sicer ima angleška mladina res dovolj prilike, da posluša krščanske pridige in nauke v cerkvi, toda kaj vse to poma-

ga, ko pa pouk v raznih predmetih v državnih šolah ni prežet z verskim duhom?«

List »Times« se zavzema za to, da se v državnih šolah zopet uvede verouk, kakor je bilo to prej v starih časih; nato pa nadaljuje:

»Samo vera je lahko resnična podlaga vsake vzgoje, ki zasluži naziv krščanske vzgoje. Pogubne posledice versko indiferentnega pouka poznajo v Angliji ravno tako kakor v Franciji in v drugih deželah. Vemo, da je moralno življenje v Angliji že dolgo časa spodkopano v življenju poedinca kakor tudi v socialnem življenju. Da so anglikanske cerkve že dolgo časa prazne in da se še kar naprej vedno bolj in bolj praznijo, to tudi ni nikomur neznano.«

Razumljivo je, da angleški katoliški listi z vsemi silami podpirajo to akcijo.

ANEKDOTE

iz dušnega pastirovanja pok. prof. dr. J. Jerše-ta

Že v zadnji številki smo omenjali, da je bilo rajnemu srednješolskemu katehetu g. dr. Jeršetu najbolj pri srcu dušnopastirsko delo v spovednici in na prižnici, in to tudi potem, ko se je posvetil šoli in vzgoji srednješolske mladine. Ko je bil še kaplan v Mokronogu in Ribnici, je njegova gorečnost kar zaslovela vsenaokrog. Še danes se ga dobri verniki z veseljem spominjajo. V dokaz dolgo pismo, ki je došlo iz Ribnice v uredništvo »Bogoljuba«. Nimamo prostora, da bi ga ponatisnili. Ne bo pa brez koristi, če povzamemo v skrajšani obliki dve anekdoti.

1. Rajni g. Jerše je znal vsakoogar pripeljati na pravo pot, četudi ga je stalo veliko premagovanja. V Dol. Lazih je v mali hišici živel sam zase star mož. Nobenega svojega ni imel. Na cerkev in sv. zakramente je bil pa pozabil. Za tega zanemarjenega Jurčka zve tudi g. kaplan Jerše. Nekega večera se potrudil do njega. Jurček je bil nekoliko v zadregi, vendar ne preveč, ker je slišal, da novi gospod rad obiskuje tudi bolnike. Gospod ga vpraša: »Jurček, kaj delate?« — »Kašo kuham.« — »Ali boste dali tudi meni malo pokušnje?« — »Kar naj počakajo, da bo kuhana,« odgovori mož.

Ker se je močno kadilo, sta sedla pred kočo. Večerja je bila kmalu mehka. Jurček jo strese v staro prsteno skledo in ponudi žlico tudi gospodu: »No, pa naj jedo z mano kašo, če hočejo.«

Pozneje je gospod povedal, da bi že še šlo, če ne bi kaša imela zoprnega duha po neki smrdljivi zabeli. »No, pa nisem mislil na kašo, ampak na dušo zapuščenega Jurčka. Mučil sem se sicer s kašo, pa sem rešil ubogo dušo.«

Odslej je ubogec vsakih 14 dni imel sveto obhajilo.

2. V vasi Otavice je čakal smrti 80-letni Miha. Bil je oslepel. Kot preužitkarja se ga je usmilila neka sorodnica in ga oskrbovala z vso samaritansko požrtvovalnostjo. Prigovarjala mu je, naj se spravi z Bogom in pripravi na smrt, ker je bolezen težka. Zavračal jo je z izgovorom, da bi potem moral umreti. Mimogrede ga obišče duhovnik, ki je bil pri nekem drugem bolniku, pa ni bil dobro sprejet. Tudi ko ga je obiskal dekan in opozoril na versko dolžnost, se je obrnil vstran, robantil in klel, češ vi me hočete zamaševati.

Ko je prišlo na ušesa gospodu Jeršetu, kako se Miha ustavlja, se pošali proti tovarišema: »Vidva gotovo nista vzela pravih 'instrumentov' s seboj. Le počakajta, bom pa jaz poskusil.« (Instrument', s to besedo je označil Marijino svetinjico, ki jo je nesel vsakemu bolniku.)

Nekega popoldneva se približa vasi Otavice. Pri ljudeh najprej poizve, o čem stari Miha najraje govori. Povedali so mu, da o volkulji, kateri je kot pastir mladiče ukradel in jih nesel v Ljubljano, kjer je dobil zanje 17 goldinarjev. »To ga vprašajte, pa vam bo začel na široko pripovedovati, kako je bilo« — so rekli.

Gospod stopi v hišo, kjer je stanoval stari Miha. V kuhinji je gospodinja pripravljala večerjo. »Mati, kaj delate?« — »Večerjo kuham.« — »Kako pa kaj Miha?« — »Star je in bolehen. Tako hudoben ni, le ves otrpel je. Le stopite v hišo!«

»Dober večer, Miha. No, kaj pa počnete!« (Pri tem mu da svetinjico, česar Miha še opazil ni, ker je bil slep.) »Kaj čem delati, ko sem pa bolan in ne vidim.« — »Saj boste še ozdraveli,« ga potolaži gospod. Miha sedaj vpraša: »Kdo pa ste vi?« — »Ali me nič ne poznate?« — »Nič.« — »Veste, jaz sem novi kaplan. Slišal sem, da ste bili v svojih mladih letih sila postaven in korajžen fant, pa da ste enkrat zasledili mlade volkove in ste jih odnesli. Ali se niste nič bali, da bi vas volkulja raztrgala?«

Sedaj se Miha obrne od stene proč, obraz se mu zjasni, jezik pa razveže. Na dolgo in široko pripoveduje, kako je hodil mladiče opazovat in gledat, kdaj je šla starka na lov. To priložnost je porabil, pobasal mladiče v koš in jih prodal za 17 gl.

Gospod je pohvalil njegovo junaštvo. Dostavil je pa vprašanje: »Kaj bi pa bilo z vašo dušo, če bi vas bila volčica raztrgala?« — Trdo je šlo naprej, a šlo je vendarle. Razgovor je trajal dolgo časa. Ko se gospod vrne iz hiše, je bil dobre volje in rekel gospodinji: »Mati, sva že opravila. Jutri pridem z Bogom.«

Še več let je živel stari Miha. Gospod mu je vsakih 14 dni prinesel sveto obhajilo.

Iz kraljestva svete ljubezni

V izvrševanju največje zapovedi. V kraju Moselle je padel aeroplan med poučevanjem na šolsko poslopje. Vsled tega je bilo ranjenih več šolskih otrok. Učiteljica, redovna S. Ignacija André, je odnašala ranjence na varno mesto. V tem se je pa nenadno vnela shramba za bencin v letalu, da ga je razneslo. Plamen je zajel sestro Ignacijo, ki je postala žrtev strašnega ognja.

Takih manjka. Časopisi so zadnje dni pisali o izredni darežljivosti in srčni plemenitosti gospe Marije Najpar iz Vukovarja. Lani je naročila in iz svojega plačala 165.000 din za nove orgle župnijske cerkve v Vukovarju. To pomlad je založila 100.000 din na vseučilišču v Zagrebu. Iz tega sklada bodo dobivali nagrade najbolj delavni in vzorni akademiki. Te dni je darovala gospa Najpar novih 100.000 dinarjev škofijskemu duhovskemu semenišču v Djakovem, da se osnuje sklad za pomoč siromašnim bogoslovcem, zlasti takim, ki potrebujejo zdravniške pomoči.

Omenjena gospa je vse svoje življenje posvetila dobroti in prid bližnjemu. Vredno je, da ta lepi primer omenja tudi naš list. Na Hrvatskem niso redki primeri mecenstva in večje dobroti. Kako prav bi bilo, če bi taki vzori našli kakšnega posnematca tudi med Slovenci. Baragovo semenišče bi ga prav tople pozdravilo.

Domek za nebogljen leta. Kardinal in nadškof dr. Serédi je dal popraviti in prenoviti od nekdanjega nadškofa dr. Simora ustanovljeno bolnišnico in jo urediti za duhovnike budimpeštanske škofije. V posloju je oddelek za obolele, revnejše duhovnike; v drugem oddelku bodo pa dobivali zavetišče starejši duhovniki, ki so že doslužili.

»Potem gre vse samo od sebe...« »Če človek enkrat začne paziti, kaj v temle hipu Jezus pričakuje od nas, gre vse gladko« — je zapisala neka blaga mladenka. »Zdaj hoče Jezus, da napravim kakšni osebi malo veselja, zdaj ji skažem malo uslugo, zdaj dam tolažilen nasvet, zdaj opravi kratko molitev, vzdihljaj. Počasi čutimo, kako se čim dalje oddaljujemo od lastnega, 'jaz'a in se približujemo svobodi božjih otrok.«

Svet pripada tistemu, ki ga ljubi v smislu Gospodove največje zapovedi. Človeštvo je kakor jerihovski popotnik, ki je padel med razbojnike. Ako ga hočemo rešiti, moramo pristopiti in zaliti njegove rane z oljem ljubezni in z vinom pravičnosti.

Cerkvi odtujenih množic ni mogoče pridobiti za Kristusa zgolj s pripovedovanjem na-

čel o rešitvi socialnega vprašanja ali zgolj z zavračanjem komunističnih blodenj, marveč zgolj s tem, da jim vlijamo v rane olja z deli krščanske ljubezni in pravičnosti. To rešilno načelo bi si morali osvojiti vsi, ki režejo kruh drugim v industriji, v podjetjih, v trgovini in kjerkoli, če se hočejo izogniti katastrofi, ki jim preti.

Tiha dobrodelnost. Na zborovanju katoliških strežnic v Pittsburgu (Amerika) je povedal msgr. Sheen, da je bilo l. 1938 v 600 katoliških bolnišnicah Združenih držav sprejetih 2.126.497 bolnih oseb. Od teh je bilo 450.788 (19%) brezplačno oskrbovanih, 672.539 (31%) pa po znižanih cenah.

SLOVENSKI PREGOVORI O HVALI IN LASTNI HVALI

Bog je hvale vreden, človek pa pohvale. Dobra zahvala je nova prošnja.

Dobro se samo hvali.

Hvala — možu poguba.

Hvala nikomur v nebesa ne pomaga.

Kaj se bo hvalila sraka s pavovim perjem! Kakršno delo, taka pohvala.

Kdor sam sebe povikšuje (hvali), prazno glavo oznanjuje.

Kdor se hvali, se zavali.

Kdor te hvali, te misli prevariti.

Komur hvala dobro dé, z ajdovico za njim kade.

Lastna hvala — cena mala.

Lastna hvala — raztrgana halja.

Lastna hvala — smrdi.

Lastna hvala — ti ne bo prida dala.

Od hvale pogine še konj v hlevu.

Pogostna hvala je pridnosti slana.

Pohvaljen biti nikomur ne preseda.

Pravico vsakdo hvali, pa vsak je ne brani.

Prehvaljena juha rada skipi.

Prezgodnja hvala in pozna žetev, sta si enaki.

Svoja hvala — cena mala.

Svoja hvala se po blatu valja.

Ti se ne smeš sam hvaliti, drugi naj te hvalijo.

Velika hvala slabše konje jezdi.

I. Šašelj.

Razno

Zaradi tebe... Kolikrat slišimo v pridigah, beremo v knjigah in cerkvenih listih: »Pojdite, pojdite večkrat, pogosto k sv. obhajilu; prejmite, če mogoče, vsak dan angelski kruh.«

J a z p a r e č e m : Jezus je postavil najsvetejši Zakrament, da bi tebi, prav tebi pomagal, da krščansko živiš in se zveličaš. — Jezusovo telo je hrana tvoje duše. Ali ne potrebuješ hrane in moči? — Jezus pride za-

radi tebe v sv. Hostijo. Vso noč čaka. Zjutraj se začne svitati, ti pa ležiš in se ne zmeniš za Jezusa. — Sveta Cerkev te vabi v imenu Jezusovem k mizi Gospodovi, ker je tvoja duhovna mati in ti želi dobro. Ali ne maraš biti dober otrok duhovne matere, ki trepeče v skrbi za tvoje zveličanje! — Vem, da želiš biti dober, pošten, dobra in poštena, da se hočeš posvetiti... Pa vsega tega ne bo, če se ne pobrišaš za večkratno sv. obhajilo. — Svet je spačen in hudoben. Koliko je fantov in deklet, ki so sedaj nesrečni, ker so zgubili sveto čistost, z njo pa veselje do molitve, do cerkve, do verskih vaj. Pred 10. leti so slišali podobne opomine, kakor so tukaj naštetih, pa se niso zmenili zanje. Pogostno sv. obhajilo se jim je zdelo nepotrebno, odveč, naporno. Danes pripoznavajo svojo zmoto, zanikrnost in vnemarnost, pa ne dobe one moči, da bi se izkopal iz svoje nesreče. Pa je še čas!

Dobro delo boste storili, če ustrezete prošnji p. Marka Fišerja, kapucina (P. Studenci pri Mariboru), ki želi, da bi mu bralci »Bogoljuba« poslali že prebrane nabožne, pa tudi dobre mladinske liste, ki jih bo razdelil med tamkajšnje revne delavske družine. Letniki naj bi bili celi, ne zamazani in seveda zastoj. Bog plačaj že vnaprej.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo: Od 16. do 20. julija za učiteljice in uradnice; od 12. do 16. avgusta za dekleta; od 21. do 25. avgusta za gospe in matere. Pričetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina 100 din. — Dom Device Mogočne, Lichtenthurn, Ljubljana, Ambrožev trg št. 8.

K našim slikam. Slikano cerkveno okno svete Eme, vstavljeno 16. maja 1940 v Slovenjem Gradcu po osnutku J. F. Kleinu, Ljubljana, 1939, — predočuje svetnico v zvezi s slovenskimi romarji v procesiji, ki se k njej vije. Veriga pomeni nekdanje suženjstvo naših prednikov.

Vzgoja

Okrožnica dunajskega nadškofa staršem:

1. Starši so pred Bogom odgovorni za neumrljive duše svojih otrok.
2. Vzgajajte jih v rodni krščanski hiši z besedo in živim zgledom.
3. Molite z otroki in za otroke.
4. Skrbite iz dneva v dan za vero svojih otrok.
5. Pomislite! Bog vam je poveril neumrljive duše otrok, pa jih bo od vas zopet terjal.
6. Otroci so vaša in božja svetinja.
7. Prihajajte skupno s svojimi otroki vsako nedeljo k sveti maši in pogosto k sv. obhajilu.

8. V svoji rodni hiši morate otroke odgajati v krščanskem duhu.

9. Bodite skrbni in zvesti čuvarji svojih otrok.

10. Draga mati! Dragi oče! Bodi namestnik božji svojim otrokom! Varuj vseh nesreč zlasti njih dušo.

Imamo svetnike!

Brala sem v 3. številki »Bogoljuba« vprašanje: »Kaj pa naš škof Jeglič?« Da, jaz mu dolgujem zahvalo...

V poletju l. 1933 sem si zelo ranila nogo. Potem se mi je priteknil še gnojni lišaj. Bolečine so bile grozne. Poslala sem po dobrega zdravnika, nato še po drugega. Rekli so, da se imenuje bolezen: raztegnjenje žil. V hudih bolečinah sem prosila Boga, vse svetnike in nazadnje, naj se me Bog usmili po svetem življenju škofa Jegliča. Lišaj je zginil, rana je ostala. Zdravnik mi je dal mazilo. Nič. Mazilo drugega — brezuspešno. Tretji mi je svetoval bolnišnico, da bi dobila vbrizganje in bi se žile posušile. Vprašala sem izvrstnega vojaškega zdravnika za svet. Rekel mi je, da ni več pomoči. Nogo sem imela povito v krpe, ki so bile vsak dan krvave. Zadnji teden junija l. 1937 se mi je zdelo, da se bolečina (rana) širi. Skrbelo me je, kaj bo, če ne bom mogla hoditi in delati... 5. julija me vpraša neki gospod, če mi je znano, da je škof Jeglič umrl. Vprašam kdaj? »Tako pred tremi dnevi«, odgovori. Tedaj se spomnim, da nisem nože pogledala že par dni. Kaj je z njo, da me nič ne opominja? V nekem strahu odvežem. — Rane ni bilo več in je še do danes ni in se nič ne pozna, kje je bila.

Ko je stopil sveti škof v nebeško slavo, je bila moja noga zdrava.

Imamo Slovenci svetnike: svete škofove, svete duhovnike, svete štarše, brate in sestre!

(M. P., Obrovo.)

Odgovori

2. A.: Zakaj Cerkev blagoslavlja orožje?

Najprej je treba vedeti, da cerkveni obrednik v ta namen nima nobenega formularja (obrazca za obredno molitev). Dalje je treba ločiti pri blagoslavljanju dvoje: ene vrste je prošnjsko (invokativno); z njim se prosi božja pomoč pri uporabi tega, kar se blagoslovi. Drugo je posvečevalno (konstitutivno); z njim se blagoslovljena stvar odmakne svetni uporabi in se odloči samo za cerkvene, verske namene, n. pr. blagoslovljena voda.

Ako n. pr. vojaški kurat opravi pri blagoslovljenju orožja molitev, kakršno ima najbrž vojaški obrednik, je to samo prošnjski blagoslov, naj Bog pošlje pomoč in blagoslov vsem, ki bodo dotično orožje uporabljali.

To blagoslovljenje izvrši duhovnik v zavesti in prepričanju, da je zadeva, ki se zanjo njegov tabor bori, pravična. Seveda bo imel kurat na-

sprotnege tabora najbrž enako zavest in zagotovilo za svojo stran. Zato se ne smemo čuditi, če se ta obred tu in tam kdaj opravi.

Ako bi obe vojskujoci se državi predložili zadevo v razsodbo sveti Cerkvi in bi ta mogla presoditi, na kateri strani je krivda, bi morala blagoslovljenje orožja krivičnemu taboru odreči in ga obsoditi. Ker se pa na žalost redko dogodi, da bi države svoje sporne zadeve prepustile rešitvi svete Cerkve, ker bi bilo tudi nelahko dognati, kje je pravi vzrok spora, se Cerkvi gori podobno kakor delavcem v tovarnah nevtralnih držav, ki izdelujejo in prodajajo orožje temu in onemu taboru.

Dobre knjige

Revija Katoliške akcije. Izšli sta že dve številki našega novega katoliškega mesečnika, ki je namenjen slovenskemu katoliškemu izobraženstvu. Ta list prinaša članke, ki se nanašajo na Katoliško akcijo pri nas in drugod po svetu, in na vprašanja, ki ob Katoliški akciji nastajajo. Zlasti pa hoče s katoliškega stališča pojasnjevati to, kar more zanimati sodobnega slovenskega katoliškega izobraženca. Vsi vemo, da je takih vprašanj dolga vrsta. Katoliški izobraženec mora biti poučen, kako je treba na ta razna, včasih zelo težka vprašanja gledati in jih reševati. Naloga nove revije je, da izoblikuje miselnost slovenskega katoliškega izobraženca, ki bo odločen kristjan in pomočnik Cerkve in ki ne bo onemoglo klonil pred nasprotniki krščanstva. To je danes nujno potrebno, saj so tudi pri nas Bogu in Cerkvi sovražne sile zasedle postojanke, odkoder vodilo vplivajo na razvoj dogodkov ter na mišljenje in vzgojo naših ljudi. Cerkev se je obrnila za pomoč do katoliških laikov, da privede razkristjanjeno družbo zopet nazaj h Kristusu. Naroča jim, naj se zganejo, organizirajo in pomagajo Cerkvi pri njenem apostolskem delu, naj postanejo njena desna roka v boju za obnovo človeštva po evangelijskem nauku, naj se organizirajo v Katoliški akciji. Slovenski katoliški izobraženec se mora zavedati, da tudi njemu velja ta klic Cerkve, da tudi na njem sloni odgovornost, kakšna bo bodočnost našega naroda: ali bo ostal oziroma zopet postal katoliški, ali pa bo postal plen brezbožnih sil, ki so stalno na delu.

Revija Katoliške akcije hoče izvrševati del velike naloge, ki si jo je po zahtevi Cerkve postavila Katoliška akcija: zopet pokristjaniti družbo, ki se je Bogu odtujila, pridobiti odpadle množice tudi pri nas in Slovenskem k edino odrešitnemu evangelijskemu nauku.

Revija KA izhaja mesečno in stane vse leto 60 dinarjev, za dijake 30. Naroča se pri upravi revije, Ljubljana, Kopitarjeva 2.

14 odpevov za litanije Jezusovega Srca (večinoma na besedilo gg. Gr. Malija, dr. Pečjaka in S. V. Levca) je komponiral stolni dekan dr. Fr. Kimovec v prikupljivem narodnem in lahkem slogu.

Izvod po 5 din v Jugoslovanski knjigarni in pri skladatelju. — 10 izvodov pri skladatelju 36 dinarjev.

Marija Pomagaj! Molitvenik s tem naslovom je v drugi, predelani izdaji oskrbel p. Otmar Vostner, frančiškan. Brezje 1938. Namenjen je — kakor se zdi — romarjem, ki prihajajo na Brezje, pa je tudi splošno uporaben. Vsebina: Najpotrebnejše molitve, dva vzorca mašnih molitev, sv. zakramenti, litanije, križev pot in nazbolj priljubljene pesmi romarjev. Oblika v vezavi 10/7 cm, strani 250. Cena 12 in 16 din. — Naroča se v vseh naših knjigarnah.

Izbrani spisi prelata dr. Aleša Ušeničnika izhajajo to leto v založbi Jugoslovanske knjigarne. Zaenkrat je izbrane snovi za šest knjig. Splošna je sodba, da je založnica sila ustregla vsem krogom, zlasti še mlajši inteligenci, s tem, da je naprosila g. pisatelja, našega najumnejšega filozofa, za ureditev lastnih spisov, objavljenih po večini v »Katoliškem obzorniku« in »Času«, ki ju je leta in leta urejeval. Kot tak je pisal ne samo modroslovne razprave, ampak je z globoko umnostjo posegal v vse, zlasti zmotne pojave moderne dobe, ki se ponavljajo še danes, in prav zato imajo njegove razprave aktualno vrednost. Doslej smo dobili v roke tri knjige.

Razprave so pisane tako, da jih poleg izobraženca lahko s pridom bere vsakdo, ki se količkaj potruji.

Vremenoslovje. Za vse, ki hočejo uganiti, kakšno bo vreme, je založila Jug. knjigarna poljudno knjigo »Vremenoslovje«. Spisal dr. Reya O.

Paberki

Še močnejši... Imenuj mi najmočnejšega rokoborca, najkrepkejšega hrusta, ki se igra v cirkusu z najtežjimi pezami kakor mucek s kroglo ali kakor veter s snežinkami. Jaz ti pa pokažem nekoga, ki je brez primere močnejši, pa ima tudi nepojmljivo oblast vsepovsod.

Ta odganja ljudi od spovednic.

Ta straši ob obhajilni mizi in podi proč tega in onega, ki bi se že približal, če...

Ta plaši fante in može in jih zadržuje, ko je čas iti k sveti maši, poslušati besedo božjo in spolniti nedeljsko dolžnost.

Ta potiska v roke plahim in boječim potnikom na železniških postajah verskomlačne, Cerkvi sovražne časopise.

Ta skuša ohromiti roke, ko je treba sneti klobuk, se pokrižati in moliti.

Ta zapoveduje molk, ko bi bilo treba z odločno besedo ukoriti in ukrotiti drzne gobezdače, preklinjevalce, klofače in pohujšljivce v železniških vozovih, po gostilniških prostorih in drugod.

Njegovo ime? ... **S t r a h** pred ljudmi.

*

Sebe obvladati! Glej in premisli: dobro s hudim vračevati — je satansko; hudo s hudim — je živalsko; dobro z dobrim — je človeško; hudo z dobrim povrniti — je junaška, krščanska čednost.

Ni mu vedlo. Sodnik: »Zeno ste torej hudo pretepli?« — Obtoženec: »Samo z robcem, gospod sodnik.« — Žena: »Tega pa ne poveš, da se usekuješ z roko!«

Da se ne zameri... Krojač prinese dolžniku poleti opoldne star račun. Dolžnik: »V taki vročini bi se vam pa res ne bilo treba truditi.« — Krojač: »Saj sem prav zato prišel, da vam spomin osvežim.«

Jugoslovanska tiskarna

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE ali BAKROTISKA

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

K L I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA ● ● UMERJENE CENE

VSEBINA: Clanki: Vojska in Bog. (J. Simenc.) — Ali naglo ali počasi. (A. Č.) — Kapela naše lj. Gospe Zmagovite. (P. dr. Roman Tominec.) — V resnih časih. (Milica Grafenauerjeva.) — K luči: Večerni pogovori. (P. dr. Roman Tominec.) — Marijine družbe KA in MD: 6. Pod vodstvom duhovnikov. (J. Langerholz.) — Misli ob dekliških dneih na Betnavi. — Skupnost užiga. — Dopisi. — Krščanska družina: Nesrečni edinci. (P. M. Mlekuž.) — Baragov kotiček. — Listek: Carstvo brezbožnikov. (Dalje.) — Poglejmo k Američanom. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, opazovanja, anekdote itd. — Iz kraljestva svete ljubezni.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din, v skupinah po 18 din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 15 lir; v Franciji 32 fr.; v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za julij 1940.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Evharistični kongresi. | Delo za misijonske poklice.

Mesečni zavetnik: Sv. Ignacij Lojola (31.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1 2 3 4 5 6	Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Presveta Kri Obisk Marije Dev. Leon II., papež Urh, škof Ciril in Metod Izajaja, prerok	Letošnji novomašniki Ohranitev miru Izvedba sklepev kongresa K. K. Romarji, izletniki, letoviščarji Apostolstvo sv. Cirila in Metoda Posvetitev družin Srcu Jezus.	Ljubljana, Trnovo Draga Komenda Smednik Ljublj., Cir. in Met. Radomlje	Zibika Sladka gora Sladka gora Dramlje Kalobje Slivnica
7 8 9 10 11 12 13	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	8. pob. Vilibald Elizabeta, kraljica Veronika Julij. Amalija, devica Pij I., papež Mohor in Fortunat Anaklet, papež	Apostolstvo mož in fantov Dobra letina. Odrnitev hude ure Dostojnost v kopališčih Solska mladina na počitnicah Odprava bogokletstva Trpljenje v duhu pokore Dostojnost v obleki	Ljublj., ženska boln. St. Peter pri Nov. m. Golnik Domžale Zdihovo Žužemberk Cemšenik	Sv. Stefan p. Zus. Sv. Vid pri Grob. Zusem Nova cerkev Nova cerkev Vojnik Vojnik
14 15 16 17 18 19 20	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	9. pob. Bonaventura Henrik, cesar Karmel. M. B. Aleš, spoznavalec Kamil, spoznavalec Vincencij Pavelski Hieronim, Emil	Katoliška akcija pri nas Delo za treznost naroda Zaupanje v Marijino pomoč Liga dostojnosti Strah božji v skušnjavah Lazaristi in usmiženke Spodobno vedenje v cerkvi	Kamnik, fračiškani Borovnica Cešnjice Vranja peč Ljublj., splošna boln. Ljubljana, lazaristi Prečna	Kapela, bolnišnica Vitanje Vitanje Dobrna Dobrna Smartno v R. dol. Crešnjice
21 22 23 24 25 26 27	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	10. pob. Prakseda Marija Magdalena Apolinarij, S. m. Kristina, dev. muč. Jakob, apostol Ana, mati Dev. M. Pantaleon, muč.	Obisk nedeljske sv. maše Spreobrujenje grešnikov Odprava postajanja znanj cerkve Nedeljski počitek Duhovniški, redovniški poklici Krščansko družinsko življenje Pogumno priznavanje vere	Prežganje Ljublj., Lichtenturn Ljublj., Zelena jama Sodražica Ljublj., Sv. Jakob Škofja Loka, kap. Vogljje	Frankolovo St. Jošt na Kozj. Gornji grad Gornji grad Koprivnica Ljubno Sv. Frančišek Ks.
28 29 30 31	Nedelja Poned. Torek Sreda	11. pob. Nazarij Marta, devica Abdon in Senen Ignacij Lojola	Vzgoja apostolov za Kristusa Duh odpovedi in žrtve Vrski in katoliški tisk Družba Jezusova. — Umrli	Ljubljana, Leonišče Tržič, Dekliški dom Kostanjevica Ljubljana, jezuiti	Rosulje Solčava Rečica Javorje

Odpustki za julij 1940.

1. Ponedeljek, Presv. Kri Jez. P. o. čl. Družbe sv. Petra Klav. pod nav. pogoji.

2. Torek, Marij. obiskanje. P. o. čl. škap. br. karmelske M. b. v redovni c.; kjer te ni, pa v žup. e. — V. o.

3. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

4. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. c; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.

5. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premissljujejo dobrotljivost presv. S. J., prejmejo spravno sv. obh. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj.

6. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni ter molijo p. n. sv. o.

7. Nedelja, prva v m. Zunanja slovesnost sv. Cirila in Metoda. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — Dalje p. o.: 1. čl. br. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. »Apostolstva sv. Cirila in Metoda«.

8. Ponedeljek, Sv. Elizabeta Port. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

9. Torek, Sv. gorkumski mučenč. P. o. istim kakor večeraj.

11. Četrtek, Sv. Veronika Jol. P. o. istim kakor 8. dan.

13. Sobota, Sv. Frančišek Solan. P. o. istim kakor 8. d.

14. Nedelja, Sv. Bonaventura. P. o. istim kakor 8. dan.

16. Torek, Karmelske Marija. P. o. v karmelskih cerkvah vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj po 6 očenašev, zdravamarij in Čast bodi ... Če se slovesnost prestavi

na bližnjo nedeljo, se odp. dobe ta dan. Kjer ni karmelske cerkve, verniki lahko obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena škap. br. karmelske M. b. Odpustki se lahko darujejo dušam v v. Dobiti jih je mogoče od večeraj opoldne pa do danes opolnoči. Glede prejema sv. z. veljajo odnosno iste določbe kot n. pr. za porcijunk. odp. 2. avg. — P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b. kakor 2. dan; 2. čl. br. sv. R. T. kakor 4. dan.

15. Petek, Sv. Vincencij Pavelski. V cerkvah in kapelah sv. Vincencija Pav. vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev ali kapelo in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj po 6 očenašev, zdravamarij in Čast bodi ... Kjer je za te odpustke določena bližnja nedelja, se isti dobe to nedeljo.

21. Nedelja, Bl. Angelina. P. o. istim kakor 8. dan.

22. Ponedeljek, Sv. Marija Magdalena. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 4. dan; 2. čl. br. Sra. Mar.

23. Torek, Sv. Lavrenčij Brind. P. o. istim kakor 8. dan.

25. Četrtek, Sv. Jakob. P. o. čl. Družbe sv. Petra Klav., ako molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

26. Petek, Sv. Ana. P. o.: 1. čl. škap. br. karmelske M. b. kakor 2. dan; 2. istim kakor 8. dan.

27. Sobota, Bl. Marija Martinengo. P. o. istim kakor 8. dan.

28. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.

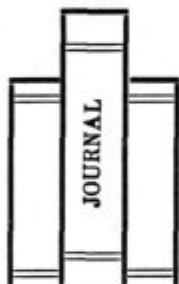
29. Ponedeljek, Sv. Marta. P. o. čl. br. Sv. R. T. kakor 4. dan.

31. Sreda, Sv. Ignacij Loj. V jezuitskih cerkvah vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj po 6 očenašev, zdravamarij in Čast bodi ... Kjer je za te odpustke določena prejšnja ali pa naslednja nedelja, se dobe ti odpustki tisto nedeljo, katere odloči predstojništvo cerkve.

Če ste prezrli v zadnji »Bogoljubovi« številki članek z naslovom »Zadeva vse Slovenije«, bodi kratko povedano, da se je predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Ljubljani odločilo navzlic neugodnim časovnim okoliščinam, dati notranjščini te veličastne hiše božje dostojno notranjo opremo in postaviti sv. Jožefu na čast lep veliki oltar iz marmorja. Če hočemo, da se ustreže nujnemu namenu, ki ga je združilo cerkveno predstojništvo s tem načrtom: zagotoviti varstvo domovini in doseči mir po posredovanju sv. Jožefa, zaščitnika slovenskega ozemlja, moramo hiteti, da ne bo prepozno.

Doneske sprejema jezuitski kolegij v Ljubljani. (Položnice s ček. računom št. 12.475.)

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Sistem ODOLA jamči zdravje in zdrave zobe - anti-septična, aromatična ustna voda je čuvar Vašega zdravja. Zobna krema Odol odstranjuje kamen in je najmilejše sredstvo za lesk Vaših zob.

Agitirajte za Bogoljuba!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBREŠTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Ohrani svoje zobe vse življenje zdrave!

Mnogokateri izgubi prerano svoje zobe, ker jih ni pravilno negoval. Danes se še veliko premalo pazi na nevarni zobni kamen, ki razmaja zobe, da radi tega pogosto izpadejo.

Da ostanejo zobje trdni in zdravi, skrbi Sargov KALODONT. V Jugoslaviji je Sargov KALODONT edina zobna pasta, ki vsebuje sulforicin-oleat dra Bräunlicha. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izoborno razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Sv. Ana

Novomašniki ljubljanske škofije

M. ALOME

MCCCCLXXXI

biskanje Marijino